59-381

Akbaba

Emekli — Aman komşu nereye gidiyorsun?..
Memur — Bilmeeem... Altımdaki Demirkırata sor!..

Ümitlerinizi
büyük imkânlara
bağlayınız...

tasarruflarınız için
en zengin
ikramiye plânından
faydalanınız

CEM'AN 4 MİLYON LİRA

50
APARTMAN
DAİRESİ

2
MİLYON

her 150 liraya 1 kur'a numarası

24 AĞUSTOSTA:
6 Apartman Dairesi
ve 260.000 lira

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL d - 548

SAYI : 381 C. : 15 2 TEMMUZ 1959 ★ SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİATI: 100 KURUŞ

Akbaba

siyasî mizahî gazetesi

NEŞİR YASAĞI!..

SON aylarda, sayısı zaten pek çok olan yasaklarımıza bir yenisi eklendi: Neşir yasağı!

Nedir bu yasak, hiç düşündünüz mü?... Ben söyliyeyim size: Bir olayın yazılması, dizilmesi, kelimelerle, fotoğraflarla halka duyurulması, bildirilmesi yasağı!

Böyle yasak olmaz mı?... Oluuur. Misalin en kabasını alalım: Bir casus yakalanır, suç ortakları vardır, polis onların izindedir. Şüphelerini uyandırmadan, gafil avlamak için «neşir yasağı» konur. Hattâ bu «neşir yasağı» nın neşri de yasak edilebilir. Ama kırk gün kırk gece değil. Araştırma biter, soruşturma biter ve olay Türk vatandaşına açıklanır.

Şimdi bir de bizim neşir yasaklarımızı düşününüz: İnönü İstanbul'a gelmiş, bir şeyler olmuş. Gazeteciler, bir yandan kalemleri, bir yandan fotoğraf makineleriyle not tutmuşlar, resim çekmişler. Gece yarısı bir «neşir yasağı»!

Neden?... Ortada kovalanan rengi bozuk kışkırtıcılar mı var?... Saklanan şüpheli suçlular mı var?...

Hayır. Sadece olanları vatandaş duymasın, görmesin, bilmesin istiyoruz.

Haaa, demek vatandaşın duyması, vatandaşın görmesi, vatandaşın bilmesi istenmiyen, vatandaşın iç huzurunu kaçıracak kötü şeyler olmuş!

E, sayın iktidar, lûtfen söyler misin? Bu «neşrini yasak» ettiğin olayların suçluları için bugüne kadar ne yaptın sen?

Sevgili okuyucular, bir dakika dillerinizin uçlarını damaklarınıza yapıştırıp dudaklarınızı aralıyarak benimle beraber cevap veriniz: Tıısss!...

Peki ama, bu yasaktan sonra, vatandaş:

— Eh, neme lâzım, mademki neşir yasağı konmuş, ben de meşhur akıllı maymunlar heykeli gibi, gözlerimi yumar, kulaklarımı tıkar, ağzımı da kaparım, olur biter mi diyor?

Tam tersine: Böyle fırsatların gözcüleri, hemen «fısıltı gazetesi» nin saatte yüz binlerce basan rotatiflerini işletmeğe başlıyorlar. Bir yandan da hayallerimizin makineleri çalışmaya başladı mı, tamaaam... Git, şu neşir yasağının ne olduğunu sarı çizmeli Mehmet Ağa'ya sor, size telleyip, pullayıp bire bin katarak, gözüyle görmüşcesine anlatsın!

Olayları bir yasakla ortadan kaldıramayız. Kalem susar, matbaa susar, ama hayal susmaz ve böyle konularda hayal hakikatten kuvvetlidir.

Hele geçenlerde bir yabancı kadın gazetecinin başına gelenler — başına değil ya — için konulan neşir yasağına, inanınız, çok, çok, çok üzüldüm. Bu, dünya dillerine geçmiş Türk misafirseverliğine, Türk terbiyesine, Türk ahlâkına aykırı rezalet, eğer yabancılardan saklanıyorsa, beyhudedir: Bizim yasak fermanımızı sınır dışında kimse dinlemez. Yoook, kendi iç dünyamızdan saklıyorsak, yanlış, çok yanlış, pek çok yanlıştır. Böyle suçlar için, tam tersine «neşretmeme yasağı» konulmalı ve bütün günahlılar, kalemlerimizin şişlerine geçirilerek halk nefretinin ateşinde, yamyamları imrendirecek birer cehennem kebabı haline getirilmelidir!

Sayın iktidardan rica edelim: Lûtfen neşir yasağını yasak ediniz!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Bursa'da Kültür Parkta lokantalı sinema yapılıyor.. (Gazeteler)

— Bayan, bir porsiyon kadın göbeği!..

Bir varmış Bir yokmuş!

Ahmet Haşim

Doğu'da zengin bir hâtıralar edebiyatı vardır. Biz, bu yönden de züğürtüz. Hâtıralarını yazmış padişah, vezir, serdar tanıyor musunuz hiç?

Ben, kendi küçük hayatımın bazı hâtıralarını dostlarıma zaman zaman anlatırım. İlgi ile dinlerler... Bu ilgi bana onları yazmak arzusunu verdi.

Şimdi, anlatacağım insanların, yerlerin hepsi masal. Onun için adına «Bir Varmış, Bir Yokmuş» dedim.

Bu yazılar, okuyucularımı usandırmaz ve yarınları inceliyeceklere bir ateş böceği kadar olsun ışık tutarsa beni bahtiyar etmeğe yeter.

Y. Z. O.

Haşim'le tanışmamız, hayır, sevişmemiz bir hicivle başladı.

O, yeni bir şiir yazmıştı. Kendi sanat yapısı içinde güzel, ışıklı bir şiir:

Yarı yol

Nasıl istersen öyle dinle, bakın:
Dalların zirvesindeyiz ancak.
Yarı yoldan ziyade yerden uzak,
Yarı yoldan ziyade mâha yakın!

Ben bunu eski harflerin Akbaba'sında alaya aldım:

Yarı yol

Haşim'in şiiridir bu, şiire bakın:
Bunu mümkün müdür hiç anlamamak.
Yarı yoldan ziyade nesre uzak,
Yarı yoldan ziyade şiire yakın!

O gün, akşama doğru, Haşim Zeki kahkahalarla odama girdi ve yarım saat içinde dost olduk. Ölünceye kadar süren sahici dost.

Size önce Haşimin resmini çizeyim: Büyük, fırlak bir alın. Gören, başı başına sığmayan bir adam der. Sonra, yine bu alın kadar büyük, sağlam, ortası çukur, fırlak bir çene. Kaşlar, yukarı doğru çekilmiş, uçları biraz kırık iki şeytan çizgisi. Göz bebeklerinde, altın, demir, bakır karışık bir maden parçasının bütün renk ışıklarını görürdünüz. Yüzü, taşkın bir neş'e, taşkın bir öfke, taşkın bir arzu ile kırmızıydı.

O, kendi yüzünü, şu mısralarla çizmiştir:

Ürkerim kendi hayalâtımdan,
Sanki kandır şakağımdan akıyor.
Bir kızıl çehrede âteş gözler
Bana gûya ki içimden bakıyor

Haşim, ölünceye kadar o zeki baştan ürktü. Onun gençliğinde, pudralı yanak, kozmatikli bıyık, briyantinli saçtı güzel sanılan!

Şair, bu korku içinde, son nefesini verdiği kırk yedi yaşına kadar, sevmenin, sevilmenin hasreti içinde, yapyalnız yaşamıştır.

Gece, Moda kıyılarında tek başına gezerken, yaprak fısıltılarını, buse fısıltıları sanan Haşim'i, mehtap bile yaralamıştır:

Oklar gibi saplanmada kalbe
Vurdukça semadan yere mehtap!

Üç Ahmet Haşim var: Şair Haşim, fıkra yazarı Haşim, konuşan Haşim.

Hemen söyliyeyim: Üçü de şairdi bunların.

Konuşan Haşim'in tadına doyamazdınız. Bu, tuzu, biberi, hardalı çok, iştah açıcı yemekler, baş döndürücü sert içkiler gibi bir konuşmaydı.

Onu, biraz huysuz, biraz hırçın, biraz biraz ağulu yapan, mizacından çok talihiydi. Arkadaşlarının hepsi bir şey olmuştu: Kimi mebustu, kimi elçi... O, mülkiye mektebinde, çok sevilen, az maaşlı bir Fransızca hocasıydı sade!

O zaman, kelimeler, içinde dönen haset çarkında bileniyor ve ok oluyor, hançer oluyor, kılıç oluyordu.

Kendisi, ayağında postallar, sırtında kaput, başında kabalak, Çanakkale cehenneminde askerliğini yaparken, iki dostundan biri Suriye'de Cemal Paşa'nın yaveriydi. Öbürü de ciğerleri zayıf olduğu için İsviçre dağlarında...

Bir dost evinde:

— «F...» ihtiyat zabiti midir?

Diye soran bir hanımefendiye, Haşim, Mefistofelesi kıskandıracak kahkahalar atarak:

— Hayır hanımefendi, demişti, operet zabitidir!

Ama savaş yıllarını, İttihat ve Terakki Hükûmetinin yardımı ile İsviçre dağlarında geçiren arkadaşı için söylediği iki mısra, daha çok zalimdir:

Bu ne ihsan o değersiz cüceye,
İskelet başlı ciğersiz cüceye!

Bilir misiniz, bu korkunç Haşim, o iki dostu çok, ama sahiden çok severdi!

Bir yaz günü, kıpkırmızı bir mayo giymiş, plâjda yatıyordum. Haşim, soyunup vücudunu kalabalığın gözleri önüne seremiyecek kadar ürkekti. Benim, deniz suyu, temmuz güneşi ve kıvılcımlı kumda bakırlaşmış derime hasetle bakarak zehir gibi bir kahkaha çatlattı. Bu kahkahanın arkasında bir nükte vardı muhakkak. Onu konuşturmak için sordum:

— Ne var Haşim, ne oldu?...

Kendisinin bu çıplaklar arasındaki şapkalı, bastonlu, kravatlı gülünçlüğünü unutmuş, benim kırmızı mayomla alay etti:

— Mahmut Şevket Paşanın tabutuna dönmüşsün!

Haşim, yazarken dünyanın en cesur adamıydı, okurken en korkak. Akşam, matbaaya bıraktığı fıkrasını sabahleyin gazetede okuyunca ödü kopardı!

Tanıdığım insanların en keyiflilerinden biri olan rahmetli Ali Naci Karacan'la şakalaşmalarını hâlâ unutamam. Bir gün kendisine:

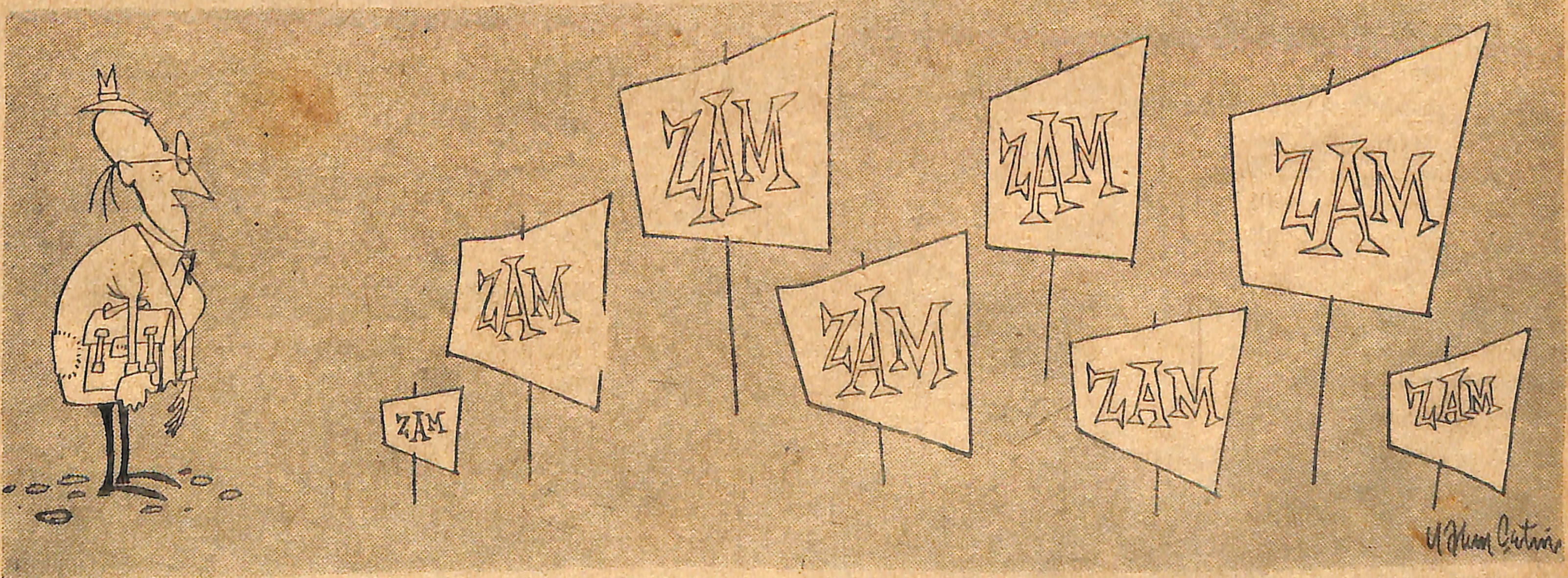
— Arap Haşim!

Diye takılan Naci'ye:

— Aman beyefendi, demişti, bize Arap demeyi de artık Türklere bırak!

Kadıköyünde, küçük bir apartımanda oturuyordu. Az, ama kibar eşyası vardı. Kendi eliyle semaverde demlendirdiği çayı karşılıklı içtiğimiz günleri bir daha bulamadım. Kadından, şiirden, aşktan, sesi gizli bir sıtmayla yanarak konuşurdu. Onun konuşması, bildiğiniz kelimelerle bilmediğiniz bir dildir!

Bir gün, sabah Matbaasının altındaki eski vükelâ berberi

Fazla su sarfiyatını önleyecek çareler aranıyor. (Gazeteler)

YAZISIZ

Anastas'ta saçlarını kestirirken Yakup Kadri ile cümbüşlü bir konuşma yapıyorlarmış. Bir aralık berber hayretle durarak:

— Beyefendi, demiş, söylediğiniz bütün sözleri anlıyorum, ama ne söylediğinizi anlıyamıyorum!...

Haşim, sevinçle:

— Yakup, demiş, bizi en iyi anlıyan adam bu!...

Onu bir gün, sevgili evinden alıp Alman Hastahanesine götürdük: Yatağından çıkmış, giyinmeğe gitmişti. Yarım saat geçmiş, gelmemişti bir türlü. Merak ile odaları dolaştık, yok. Bir de baktık ki, mutfakta: Akşamdan kalma domatesli pilâv tenceresini kaşıklıyor!

— Haşim... Ne yapıyorsun Haşim?...

Diye üstüne atılınca mahzun mahzun boynunu bükmüştü:

— Bırak Yusuf Ziya, nasıl olsa hastahanede tuzsuz kabak haşlamasından başka şey yedirmiyecekler!

Sonra acı acı gülmüştü:

— Ve nasıl olsa öleceğim, bari ağız tadiyle öleyim!

Doğru çıktı dediği. Bir aylık pehrizden ve tedaviden sonra evine daha yorgun, daha perişan döndü. İlk işi, kendisine şefkatle bakan tek kadınla evlenmek oldu. Ölüm döşeğinde kıyılan bu nikâhtan sonra:

— Ooooh, dedi, şimdi bahtiyarım, ben de arkamda gözleri yaşlı bir dul bırakacağım!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Hâtıra!

Kocası her gün biraz daha suratsızlaşmakta, her gün biraz daha kayıtsızlaşmaktaydı. İşte yine adam divana uzanmış, karısının varlığından habersiz, gazete okuyordu. Odanın içinde çıt yoktu. Leylâ, bu sessizliği bozmak, bir şeyler söylemiş olmak için, kocasına:

— Evlendiğimiz günü hatırlıyor musun? diye sordu

Adam sâkin:

— Evet, dedi, borç bini aştığı halde masamızda istakoz, güzel bir büftek ve nefis bir tatlı vardı!

※

İkinci!

Piyes yazarı, eleştirmeci Adnan Benk'e eserinin ilk temsili için davetiye gönderdi, ve şöyle bir mektup yazdı:

«Temsilin birinci gecesi için size iki tane davetiye yolluyorum. Gelirseniz çok müteşekkir olurum. Diğer davetiyeyi bir başka dostunuza verebilirsiniz!... Tabiî dostunuz varsa!!!.»

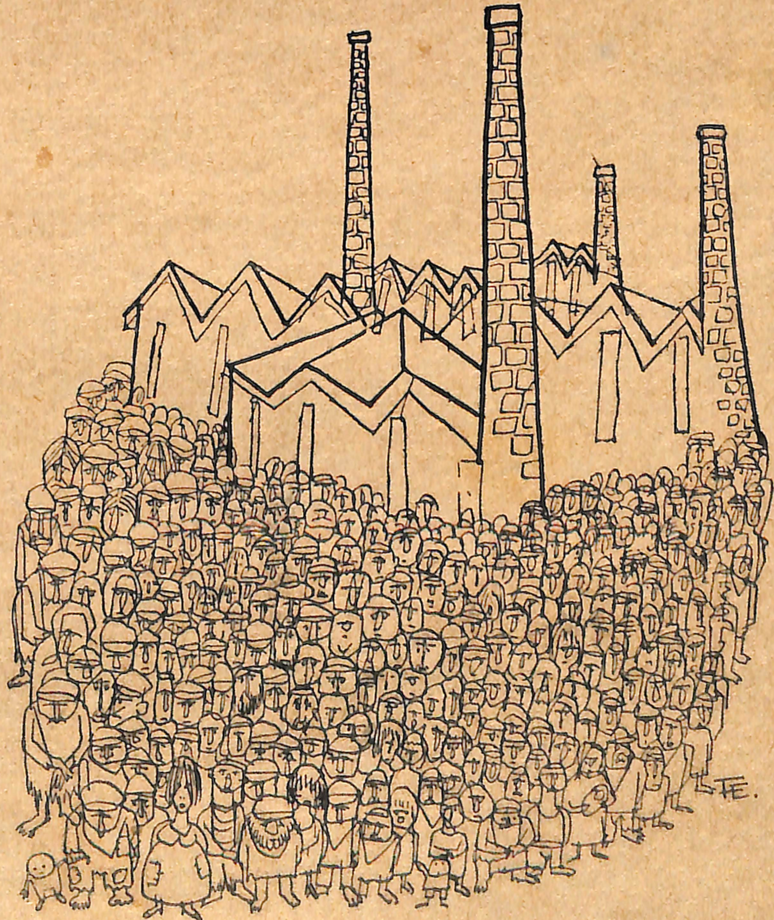
Adnan Benk bu sözün altında kalmak istemedi, hemen kaleme, kâğıda sarıldı:

Piyesinizin birinci gecesi için maalesef serbest değilim, dedi, fakat, ikinci akşam gelmek benim için büyük bir zevk olacaktır. Şayet ikinci akşam temsil olursa!!!!»

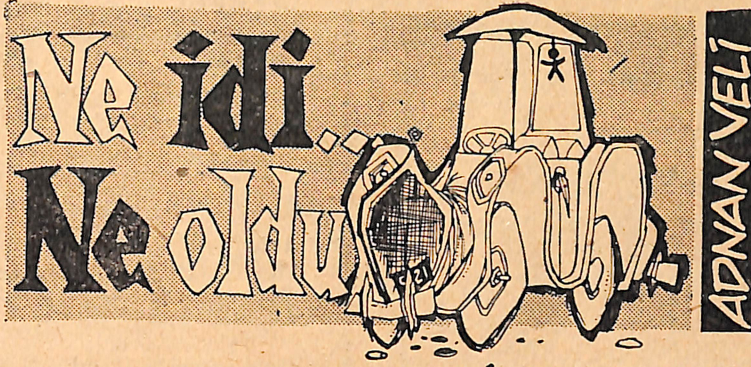
1 SENDEN 1 BENDEN

Hürriyet:
«Millî oyunlarımız başlıyor.»
Akbaba:
Yaaaa... Ara seçimlere karar verildi demek!
Milliyet:
«Altta mı, üstte mi? - Ulunay -»
Akbaba:
Vallâhi senin keyfine kalmış üstad, zevk meselesi bu!
Milliyet:
«Bir kadın yuttuğu haplardan zehirlendi...»
Akbaba:
Şuna kısaca «Bir kadın hapı yuttu» desene!
Tercüman:
«Vicdan azabı çeken bir hırsız, çaldığı malları iade etti!»
Akbaba:
Darısı, vicdansız hırsızların başına!
Havadis:
«Yüzme bilmeyen genç boğuldu.»
Akbaba:
Ne demiş şair: «Madem yüz me bilmezdin, neye çıktın minareye!
Akşam:
«Ege'de karga ile define arıyor!»
Akbaba:
Eh, buldular öyleyse!... Ne demiş tecrübeli ecdadımız: Kılavuzu karga olanın... efendim?
Havadis:
«Nafia Vekili Tevfik İleri Muğlalılara: Eskiyi unutacaksınız! dedi...»
Akbaba:
Ah üstad ah... Maalesef öyle... Nerde o eski günler!
Hürriyet:
«Akhisar — D.P. nin dün yaptığı bir kapalı salon toplantısında, Ahmet Tokuç ve Şaban Tutal isminde iki D.P. li birbirlerini sandalye ile yaralamışlardır.»
Akbaba:
Olmadını!... İktidar partisinden olanlara sandalye değil, koltuk kavgası yakışır!
Akşam:
«Ekmek ve hürriyet...»
Akbaba:
Birini öbürüne katık edip ikisini de yiyoruz... Ve maatteessüf ikisi de pahalı!
Vatan:
«Sıtkı Yırcalı üçüncü şiir kitabını çıkarıyor.»
Akbaba:
Bravo Yırcalı:
İç imdi şarabını,
Çabuk çıkar kitabını,
Siyasetin, miyasetin,
Unut bütün hesabını!

Yurtta 25.000 işsiz var. (Gazeteler)

On yılda 25.000 işsiz yarattık her yaştan!...

Harun bey son günlerde, 1953 modeli opel marka bir otomobil satın almıştı. 8500 liraya bir kelepir ele geçirdiği için seviniyordu. Ama otomobili aldıktan sonra, keyfini doğru dürüst süremedi. Sağ çamurluktan durmamacasına bir tıkırtı geliyor, Harun beyin sinirlerini bozuyordu.

Dolapdere'de Çamurlukçu Kirkor'a giti:

— Adamım, dedi. Şunun sağ çamurluğunda bir illet var besbelli. Hele şuna bir baksana.

Kirkor, bir eliyle çamurluğu kavrayıp, birkaç kere silkeledi:

— Bu çamurluk bunun esas çamurluğu değil, dedi. Bak zaten, öbür çamurluğa da hiç ben zemiyor. Soldaki çamurluk da esas opel çamurluğu değil ama, bu arabaya yakışmış. İyisi mi, sana ayni onun gibi bir çamurluk yapalım. 250 liranı alalım.

Al takke ver külâh, 175 e uyuştular. Kirkor çürümüş çamurluğu çıkardı. Yerine, ona benzer bir çamurluk yapıp taktı. Ama bu iş bir hafta sürdü. Bir hafta sonra Harun bey, çamurluğu boyamak için arabayı boyaya soktu. İki gün de o işle uğraştı.

O akşam çocukları alıp, şöyle bir, Emirgâna kadar uzanmak istedi. Bu sefer de direksiyon sola doğru kaymıya başladı. Harun beyin gene keyfi kaçmıştı. Ertesi gün, soluğu Dolapdere'de aldı, Naci Ustaya göründü:

— Ağam, dedi. Bizim direksiyonun sola kaçmasına bir çare?..

Naci Usta arabayı kirikoya aldı. Rotları iyice gözden geçirdi:

— Senin sol kampana yamulmuş, dedi.

— Çaresi?..

— Sen git bir Chevrolet kampanası al. Bunlara uyar. Getir de takalım.

Harun bey, Talimhaneyi alt üst ettikten sonra bir Chevrolet kampanası buldu. Getirip taktırdı.

O akşam evcek, Leman'lara ziyarete gideceklerdi. Harun bey yolda, arabanın tuhaf bir şekilde sallanmıya başladığını farketti. Gene keyfi kaçtı. Ertesi sabah soluğu Dolapdere'de, Hasan Usta'da aldı:

— Hasancığım, dedi. Gene bizimkinin illeti tuttu. Yolda giderken bir sallantı, bir sallantı...

Hasan Usta motörü çalıştırdı. Tornavida ile gaz âyarını düzeltti. Kulağıyla sesleri dinledi:

— Bu sallantıyla beraber kesiklik de yapıyor mu? dedi.

— Yapıyor...

— Tamam. Senin distribütörde iş yok. Yenisini al da takalım.

— Opel distribütörü bulunuyor mu piyasada?...

— Opel bulunmuyor ama, dört silindirli Ford da uyar buna.

Harun bey Sirkeci'yi alt üst etti. Bir Ford distribütörü bulup buluşturdu. Hasan Ustaya takırdı.

Artık hayatından memnundu. Distribütör meselesi de halledildikten sonra, derdi kalmamış demekti.

O akşam çocukları arabaya doldurup Çamlıca'ya çıkarmak istedi. Üsküdar'a kadar tıkır tıkır giden araba, tam Çamlıca yokuşuna vurduğu zaman, gese mızmızlanmıya başladı. Yokuşu bir türlü çekmiyordu. Harun bey arabadan indi. Ön çamurluğa bir tekme atıp:

— Namussuz!.. diye homurdandı.

Ertesi gün gene Dolapdere'ye dönmüştü. Bu sefer Kerim Usta motörü iyice muayene etti:

— Tabiî çekmez, dedi. Akü iyice boşalmış. Cereyan namına bir şey yok ki içinde...

— Niye boşalmış acaba?..

— Şarj dinamosu şarj yapmıyor.

Niye yapmıyor acaba?..

— Kasnak büyük. Daha küçük kasnak koyarsak şarj yapar.

— Nerede bulalım küçük kasnağı ustacığım?..

— Austin arabaların kasnağı küçük olur. Bir tane al da takalım bari.

Harun bey Talimhanede bir Austin kasnağı buluncıya kadar, kan ter içinde kaldı. Akşama doğru kasnak takıldı. Bu sefer vantilâtör kayışı bol geldi. Gene bir koşu Taksim'e fırladı. Hanomag traktörlerinin kayışı tam iyi gelir demişlerdi. Bir kayış alıp, nefes nefese Kerim Ustaya koştu. Onu da aktırdı.

O akşam çocukları arabaya alıp, Sarıyere dondurma yemeğe götürürken, arka taraftan bir cayırtı geldi. Hemen aşağıya aladı. Egzosun susturucusu kopmuştu. Susturucuyu yerden alıp öfkeyle bir kaç yumruk vurdu. Bir kaç defa da tükürdü.

Ertesi gün Dolapdere'de Egzosçu Tahir'de soluğu aldı. Adam, susturucuyu eliyle yokladıktan sonra:

— Bu susturucu çürümüş, dedi.

— Çaresi?..

— Yeni bir susturucu takmak.

— Susturucu bulunuyor mu bari?..

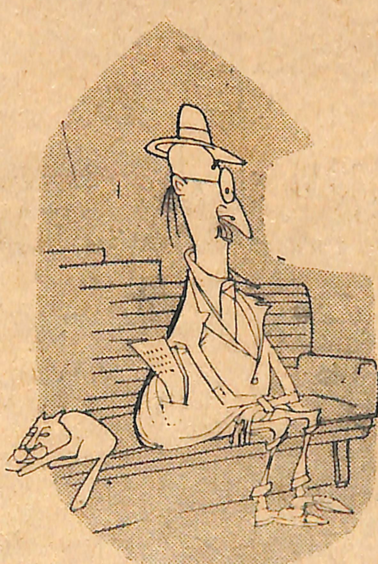
— Opel için yok ama, Kaiser arabaların susturucuları da bunlara uyar.

Talimhaneyi alt üst ederek bir Kaiser susturucusu buldu. Tahir'e koştu. Akşama kadar uğraşıp taktırdı.

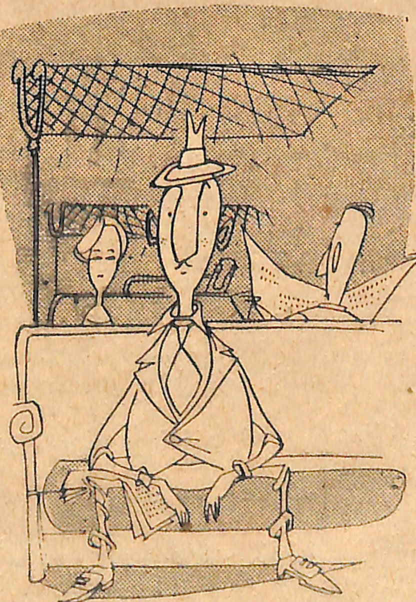
O akşam, tam çocukları alıp Yeşilköy'e doğru yola çıkmıştı ki, motörden yanık yağ kokuları gelmiye başladı. Biraz sonra da araba, zınk diye durdu.

Harun bey aşağıya atladı. Motörün şurasını burasını kurcaladı. Marşa bastı. Bujileri yokladı. Arabayı çalıştıramayınca

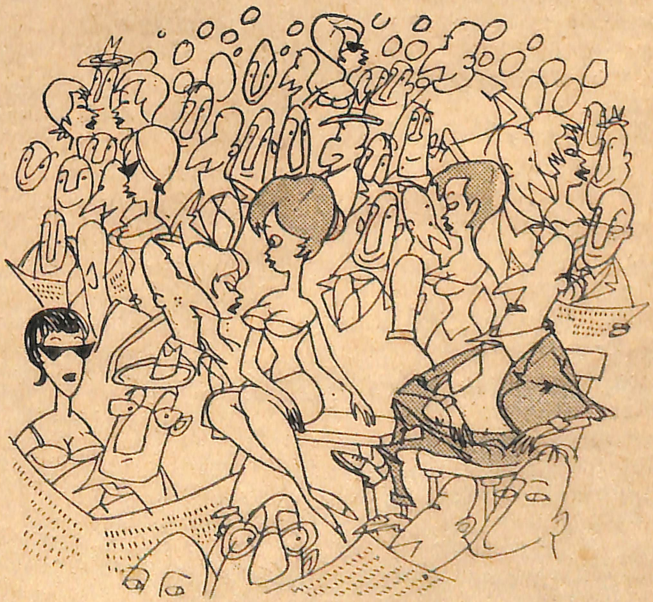
KADIKÖY VAPURU:

İkinci Mevki

Birinci Mevki

Lüks Mevki

öfkesinden motörün üstüne işedi. Çocukları bir taksiyle eve yolladı. Kendisi de büzülüp arabanın içinde geceledi.

Ertesi gün tabii doğru Dolapdere'ye...

Uzun lâfın kısası, Harun bey, arabanın her huysuzluk çıkarışında, yeni bir parçasını değiştiriyor, ama günden güne de illetli oluyordu. Artık uykuları kaçmıya başlamış, sinirleri adam akıllı bozulmuş, huysuz, ge çimsiz bir adam olup çıkmıştı. Karısıyla durmamacasına kavga ediyordu. İşin sonu boşanmaya varacağı zaman, Harun bey, aile saadetini korumanın daha akıllıca bir iş olacağını anladı. Arabasını satmıya karar verdi.

Bununla beraber, sevgili Opel'inden nasıl ayrılacağını bilemiyordu.

O sabah erkenden uyandı. Hemen evin önüne çıktı. Bir kova su ile süngeri eline alıp arabayı bir güzel yıkadı. Sonra kuru bezle, her tarafını gıcır gıcır parlattı. Çamurlukları, cam sileceklerini elleriyle okşadı. Gözleri dolu dolu olmuştu.

Otomobilin farlarını, bir baba sevgisiyle kucaklıyarak öptü. Ama artık ayrılık mukadderdi.

Akşam üstü saat beşte, Feriköy'de, uyuz Nevzadın kahvesinin önüne arabayı getirecekti. Önceden haber yolladığı komisyoncular da, müşterilerini oraya toplıyacaklar, üç aşağı, beş yukarı, anlaşmıya çalışacaklardı.

Harun bey sevgili Düldül'ü ile kahvenin önüne geldiği vakit, epice kalabalık toplanmıştı. Arabadan gururla indi. Komisyoncular da hemen sokuldular. Bir tanesi:

— Satılık Opel bu mu beyim?.. dedi.

— Evet, bu.

— Ama siz Opel demiştiniz. Bu araba Opel değil ki...

— Amma da Opel değil haaa!. Baksana bir kere arabaya... Kız gibi Opel.

Başka biri sokuldu:

— Ben arabadan iyi anlarım, dedi. Sonra geriye doğru çekilip, arabayı uzun uzun süzdü:

— Efendim, dedi... Bu araba olsa olsa 940 modeli Humberdir.

Ötekilerden biri atıldı:

— Humberlerin ön çamurluk böyle olmaz. Bu araba bence, 938 model Nash'tır,

— Amma da yaptın haa!.. Nash'ların karoseri böyle olmaz ki... Bu araba olsa olsa Skoda olur.

— Yahu Skodaların şarj dinamoları bir kere büyüktür. Chevrolet arabayı Skoda yapıp çıkardınız be...

Harun bey şaşırmıştı. Ama ötekilerin tartışması bitip tükenmiyordu. Kimi Plymouth diyor, kimi Dodge diye dayatıyor, kimi Peugeot'da ısrar ediyor, kimi de Fiat diyor, başka bir şey demiyordu. Sonunda, komisyonculardan biri:

— Uzun ettiniz bu işi, dedi. Hiç birinizin bir şeyden çaktığı yok.

Kahvecinin çırağına seslendi:

— Hişşşt, küçük!.. Bak buraya aslanım... Sen git şuradan Lefter Ustayı çağır da gelsin. Lefter Usta arabaların kralıdır. O bilmezse kimse bilmez. Şu köşeyi sapınca solda dükkânı var, bildin mi?...

— Bildim abi...

— Fırla, gel...

Çocuk gitti. Az sonra, Lefter Ustayla beraber döndü.

— Sefa geldin ustacığım... Biz bu arabanın ne marka olduğunu iddiaya tutuştuk. Kimi dedi. Opel, kimi dedi Pontiac, kimi dedi Renault, kimi de Chrysler diyor. Bu arabanın ne marka olduğunu sen söyliyebilir misin bize?

Lefter Usta arabayı bir gözden geçirdi. Eğilip altına baktı. Kaputu açıp, motoru uzun uzun inceledi. Lâstiklere, jantlara, bagaja baktı. Sonra oradakilere dönüp:

— Hayır arkadaşlar, dedi... Bu araba ne Pontiac, ne de Morris marka... Bu araba, doğrudan doğruya Dolapdere marka arkadaşlar!...

ADNAN VELİ

EDİRNENİN BOYACILARI BİRİNCİiiiiii..

LOSTRA SALONU

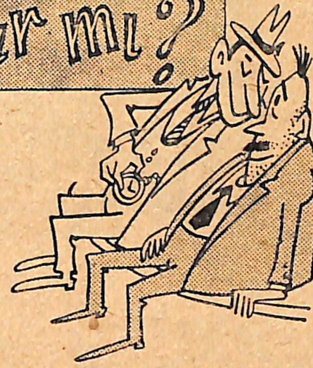
AYNA GİBİ PARLATILIR

DİKKAT BOYALIDIR

DİKKAT BOYALIDIR

CAFER ZORLU

Saatiniz Var mı?

Sümer Sümer

Taksimden Sarıyer otobüsüne bindim. Kapıdan ayağımı atmamla şoför mahalline koşmam bir oldu. Nasıl koşmazdım ki. İlerdeki sırada bir adam tek başına oturuyor. Belediye otobüsünde bir kişilik yer bulmuşum, hiç durur muyum. Hemen oturdum.

Biraz sonra otobüs hareket etti. Yanıma gazete almamıştım. Bu uzun yolculuğu pencereden dışarıyı seyrederek geçireceğim. Yanımda oturan da benim gibi gazetesiz. Dikkat ediyorum, adamcağızın benimle konuşmak istiyen bir hali var. Doğrusunu isterseniz otobüslerde yol arkadaşlığına bayılırım. Hiç tanımadığınız bir insanla konuşuyor, onun iç dün yasını merakla öğrenmeğe çalışıyorsunuz. Bazı insanlar öyle enteresan oluyor ki. Tatlı bir sohbetle yolculuğun nasıl geçtiğini bilmiyorsunuz. Yanımdaki adamla konuşmalı ama nasıl konuşmalı. Durup dururken: «Affedersiniz beyefendi, ben sizinle konuşmak istiyorum.» diyemezsiniz ki... Adam bana, ben adama bakıyorum. İkimizin de yüzünde hafif bir tebessüm var. Düşündüm, düşündüm bir türlü konuşma bahanesi bulamadım. Onun da benim gibi fırsat aradığı yüzünden belli. Sonunda o benden becerikli çıktı:

— Saatiniz var mı beyefendi? dedi.

«Hele şükür» der gibi belirli bir gülümsemeyle yelek cebindeki saatimi çıkardım:

— Tam 10 u 10 geçiyor, dedim.

Gözümü adamın ağzına dikmiş, arkadaşlığımızı pekleştirecek başka soru bekliyorum.

— Acaba, dedi, saatiniz doğru mu?

E artık bu sorunun ardından konuşulurdu. Saat üzerinde saatlerce lâf edebilirdik. Ondan sonra diğer konulara geçmek kolay... Parmağımla saatimin markasını işaret ettim:

— Şu markayı görüyor musunuz, dedim, işte bu markaya rastladıktan sonra elinizdeki saate sonsuz bir güvenle bakabilirsiniz. Bunu tam on senedir kullanırım. Şimdiye kadar on dakika rötar yapmamış tır. Dünyadaki bütün saatlerin âyarı bozulabilir, ama benimki aslâ. Hattâ, belki inanmazsınız, bu saatle kaç kere radyo saat âyarının âyarsızlığını keşfettim. Bakıyorum gonga birkaç dakika önce veya sonra vuruyor...

Ben böyle konuşunca yanımdaki adam saatimle ilgilendi:

— Yaaa, dedi, demek kıymetli bir saat. Bunların fiatı ne kadar acaba?

Yaptığım iltifatları duysa, saatimin kalbi heyecandan muhakkak beş on misli hızla atardı:

— Efendim, dedim, şimdi bu marka saatler bulunmuyor. Mil yon verseniz hiç bir yerden alamazsınız. Ben bunu Avrupadan getirmiştim. Memlekete dönüşümde tanıdıklar çok para teklif etti. Hiç birine satmadım. Şu dış yüzüne baksanıza. 24 âyar altın. Yalnız altını dün yanın parasını eder. Sonra bulunmuyor ki... Çok değerli olduğu buradan belli. Yapamıyor lar efendim, böyle bir saati İsviçreliler bile şimdi yapamıyor...

Bu açıklama üzerine adam basbayağı meraklandı. Saati eline alıyor, gözüne sokacakmış gibi yaklaştırıp: «Aman ne güzel şey... Fevkalâde...» gibi kelimelerle hayranlığını belirtiyor... Biraz sonra o da kolundaki saatini gösterdi:

— Bakın şuna, dedi. Alalı şurda kaç sene oldu. Bir gün doğru çalıştığını görmedim. Akrepie yelkovan sanki içerde kovalamaca oynuyorlar. Bir sürat bir sürat. Daha şimdi âyar ettim. Bakın yine on dakika ileri. Zaten kullanınca cep saati kullanmalı canım. Şu kol saatlerine bir türlü alışamadım gitti. İnsana bileğinde kelepçe varmış hissini veriyor. En doğrusu, sizin gibi bir cep saati almak...

Öyle bir saate sahip olmaktan doğan bir gururla kabara kabara:

— Öyle ama kardeşim, dedim, nerden bulacaksınız. İstemekle olmaz ki.

Yol arkadaşım her fırsatta saate bakıyor ve: «Ne mutlu sana...» der gibi kafasıyla, gözüyle işaretler yapıyor. Anlattıklarım bana bile tesir etti. Farkında olmadan dede yadigârı saatime bir yakınlık duymağa başladım.

Biraz sonra saatten diğer konulara atladık. Adamcağızla artık samimi olduk. Yolculuğumuz oldukça tatlı geçiyor.

— Şu otobüsler de amma sarsıyor, dedim.

Virajlarda birbirimizin üzerine yükleniyorduk. Ayakta duranlar da iskambil kâğıdı gibi bir frenle ileri, otobüsün hız lanmasıyla geri yıkılıyorlar. Bağırıp çağrışanları gülerek seyrediyorum. Az sonra yol arkadaşıma başımı çevirdim. Ayaktaki yolcuları göstererek:

— Şunların haline baksanıza, dedim. Ne komik duruşları var.

Verdiği cevap benim dokunduğum konuyla ilgili değildi. Birden ayağa fırladı:

— Müsaadenizle, ben bu durakta iniyorum, dedi.

— Yapmayın yahu, siz de Sarıyer'e gitmiyor muydunuz?...

— Hayır, hayır... Emirgânda çok önemli bir işim var. Burada inmeliyim.

Yol arkadaşımın inmesine üzüldüm ama bu üzüntü çok sürmedi. Boşalan yere kaplan gibi atılan dört beş kişiden en çeviği yanıma çöküverdi. Şimdi yine yalnız değildim... Yeni yol arkadaşımla bir iki durak bakıştık durduk. Yol uzun, konuşmaktan başka yapacak şey yok. Yanımdakinin «Saatiniz kaç?» demesini bekliyorum. Ondan sonra beni zor susturrurlar... Bekle, bekle adamda ses yok. Bari ben başlıyayım da, dedim, gerisi kolay.

— Affedersiniz kardeşim, diye fısıldadım. Saatiniz kaç? Benimkini âyarlamak istiyorum da...

Ve elimi cebime attım... O ne... Bizim saat te nereye gitti? Öbür ceplerimi karıştırdım. Sağa sola baktım yok. Saat yok olmuş... Yelek cebimden sadece kısa bir zincir sarkıyordu. Saatimin esaret zincirini kırıp hür riyeti seçtiğini sanmıyorum. Onun on beş senelik sadakatine güvenim var.

Düşündüm, epeyce düşündüm. Bunu, biraz önce Emirgânda inen yol arkadaşım yapmıştı. Otobüs viraj alırken üzerime yıkılıp tutunmaya çalışmasında bir iş vardı hele. Meğer o zaman saatimi aşırmağa çalışırmış.

Yalnız, bütün suçu adamcağıza yüklemek te doğru olmaz. Saatimi o kadar övmüştüm ki, dinliyen kim olursa olsun ona sahip olmak için hırsızlığı göze alırdı...

Gazete fotoğrafçılığımız (!)

※

Biftek!

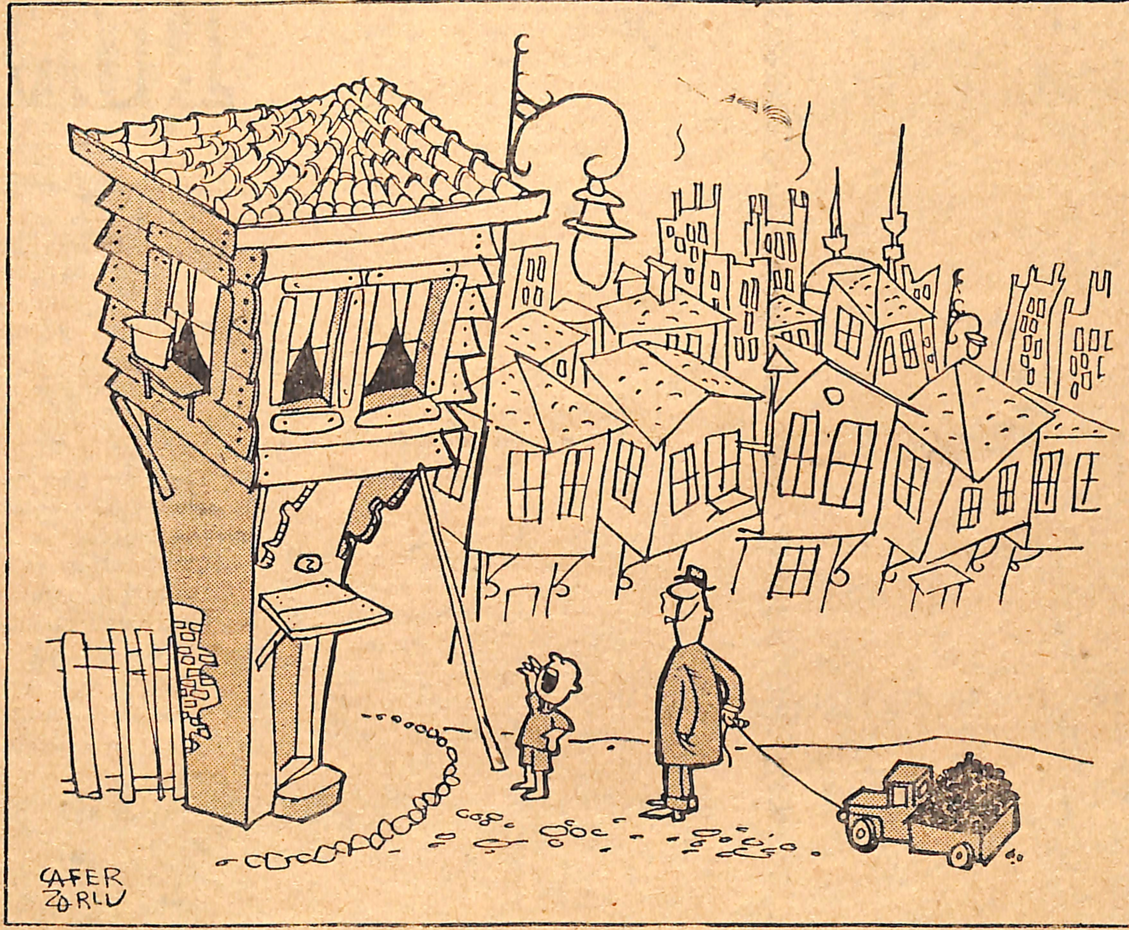
Lokantada servis yapan garsona müşteri çıkıştı:

— Bu ne pislik canım... Bifteği elinle neden tutuyorsun?

Garson gülerek cevap verdi:

— İkinci defa yere düşmesin diye tutuyorum bayım!..

Kok kömürüne yapılan zamdan sonra:

— Anneee... Kapıyı aç, babam bir kamyon kömür almış!...

Şoförlerimiz!

Bahadır Dülger taksiye bindi. Şoför arabayı tehlikeli bir şekilde kullanıyordu. Korkudan sapsarı kesilen müstakbel Basın - Yayın Vekili şoföre aşağıdan alarak:

— Acaba dedi, biraz dursak ve şu camı silsek daha iyi olmaz mı, önünüzü daha iyi görürsünüz!

Şoför, fütursuzca cevap verdi:

— Hiç faydası olmaz, gözlükleri evde unutmuşum!

Hangisi faydalı?

Ali Bilgin, arkadaşı Hasan Uyar'la ay ve güneşin faydaları hakkında uzun uzun çekiştikten sonra:

— Netice itibariyle ay, güneşten çok daha faydalıdır azizim, dedi.

— Ne bakımdan?

— Öyle ya birader, ay bizi gece karanlıkta aydınlatır, halbuki güneş gündüz doğduğu için hiç işimize yaramaz!

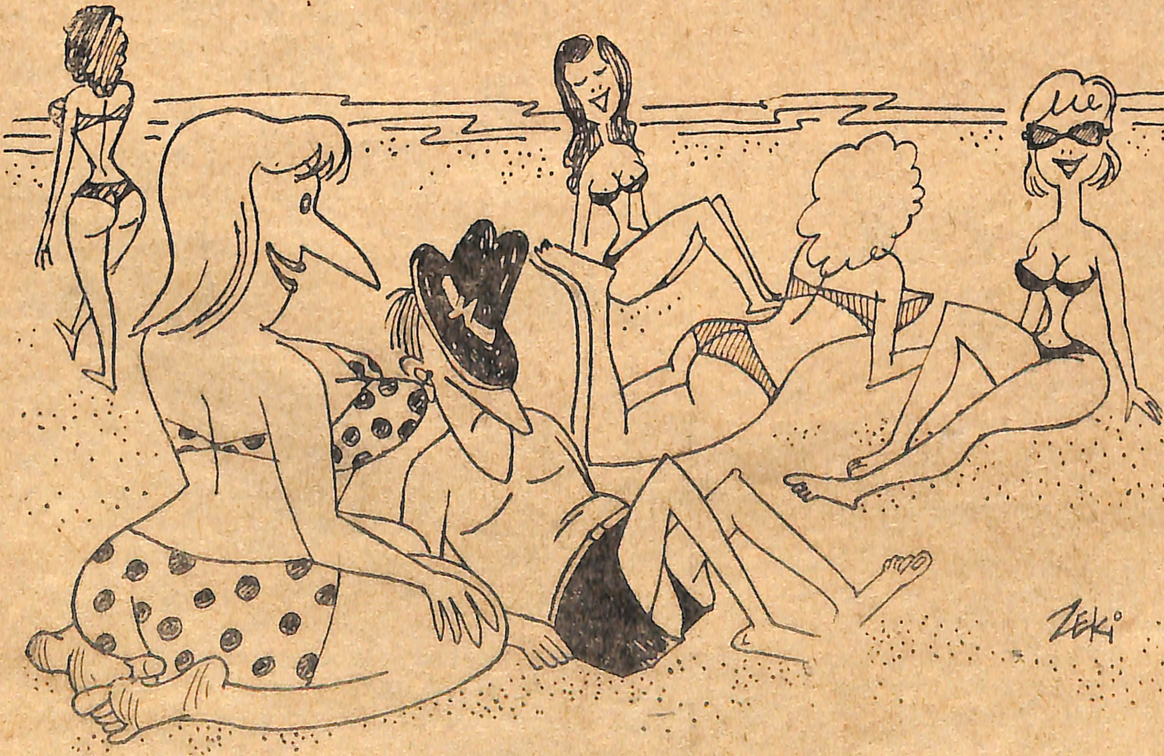
Söz!

Sezai, mahçup sevgilisine ormanda bir gezinti teklif etti. Kız, bu teklifi kabul etti. Yalnız bir şartla; otlar üzerine oturulmıyacaktı. Delikanlı, bunun sebebini sorunca şu cevabı aldı:

— Anneme, hiç bir erkekle otlar üzerinde oturmıyacağıma söz verdim de...

— Peki, sinemaya gidelim.

— Bak bu güzel fikir sevgilim, loca tutarız değil mi?

— Giy kocacığım, giy... Allah esirgesin güneş çarpar..

SUYA ÇİZGİ

YAŞAR ÖZEN

Durma düşersin

Bayramlarda çıkan gazeteye bakınız. Zamlardan bahis yok; muhalefet milletvekillerinin gezilerinden bahis yok. Partiler arası havadan, muhalefetin meclis soruşturması önergelerinin, Meclis başkanlığınca ne zaman gündeme alınacağından bahis yok. Kısaca, politika tanrılarını kızdıracak, çileden çıkaracak bir satır yok. D. P. ikidarının, yıllardan beri aradığı ideal gazete tipi budur!

Ne dersiniz, böyle bir basına sahip olabilmek için yılın her gününü bayram yapsak mı?..

Yüksel ki!

«Milletçe kalkınıyoruz.» «Vatandaşın satın alma gücü yükseliyor.», «Refah seviyemiz yükseliyor.», dediler. E, elhak dediklerini de yaptılar.

Ne var ki, refah seviyemiz ve satın alma gücümüz o kadar yükseldi ki, yetişebilmek için, uçağa binmemiz icap ediyor. Bu, dün mümkündü, bugün ne mümkün! Zira son günlerde uçak biletlerine de yüzde elli zam yapıldı!

Bizimkileri görsün

Klemandore adında bir Hint fakiri İstanbul'a gelmiş. Vücudunu istediği şekle ve kalıba sokarak bir zamandan beri İstanbulluları hayran bırakıyormuş.

Bu, iş değil. Bizde su gibi, girdiği kabın şeklini alan pek çok adam vardır.

Gerek Hintli, gerekse bizimkiler bu işi para için yaparlar. Yalnız ayrıldıkları bir nokta var. Hintli fakirdir; bizimkiler ise zengin...

Dönüş

Akşam Gazetesindeki fıkra sütununun başlığı Taş!...

Milliyet Gazetesindeki fıkra sütununun başlığı da Taş!.

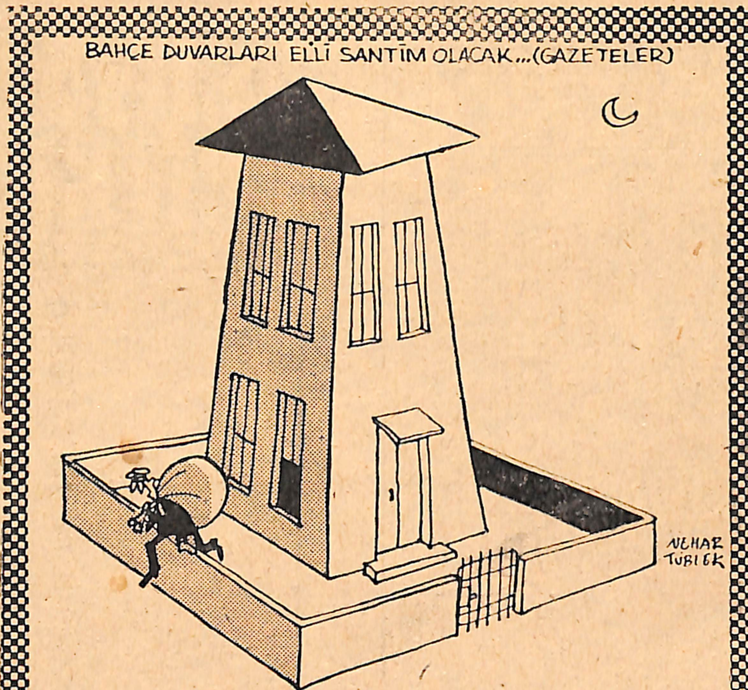
Bakan arabaları taşlanır!

Muhalefet lideri taşlanır!

Gazeteci taşlanır!

Meğer İstibdat, Cumhuriyet, Demokrasi diye kendimizi aldatırmışız...

Bir merdiveni basamak basamak inmiş ve Taş Devrine gelmişiz!

Şairin papağanı

Behçet Kemal Çağlar'a evlenmesi için ısrar ediyorlardı:

— İstemem, diye ayak diretiyordu, evimde papağanımla o kadar mesudum ki...

— Papağanınla mı?

Şair güldü:

— Ne zannettiniz, dedi. Kadınların zıddına olarak papağan, kendisine ne öğretirlerse aynen onu söyler. Kadın ise hem hakikati tersine çevirir, hem de kendisine öğretilenin aksini söyler!

Beklemek!

Lokantada uzun bir beklemeden sonra, İbrahim Öktem'e kebabını getirdiler. Öktem garsonun yüzüne baktı:

— Kebabı, dedi, size mi ısmarlamıştım ben?

— Evet efendim.

— Yarabbi, o zamandanberi ne kadar ihtiyarlamışsınız!..

Röntgenci

Belma Hamamcıoğluna sordular:

— Selma'nın bir röntgen mütahassısı ile evleneceği doğru mu?

— Doğru imiş... Selma da bir şeyler görebilen tek erkek!

Dayan!

Halil Lütfi matbaacılıktan bezip çiftlik işletmeğe başlamıştı. Bir aralık karısı imdat sesleri duydu, koştu, bir de ne görsün? Halil Lütfi yeni açılan kuyuya düşmüş!..

— Aman Halil, dedi... korkma!. Cesaret, biraz dayan, şimdi tarladaki işçileri çağırırım, gelir seni kurtarırlar...

Halil Lûtfi, inliyerek sordu:

— Saat kaç?

— Onikiye çeyrek var...

— Ben bir çeyrek daha sabrederim. Sen onları işlerinden alıkoyma!..

İki ay oldu ancak. Bir genç kadınla tanıştım. Böyle bir macera ne aklımda vardı, ne de hayalimde. Hayatta görünmez kazalar olduğu gibi, aşkta da garip tesadüfler oluyor.

Kadına otobüsün kalabalık bir anında yer vermiştim. Biraz sonra yanımdaki yolcu kalktı. Ben oturdum. Kontrol geldiği zaman, onun biletine baktı. Ben de «Basın kartı» dedim. Kadın hemen sordu:

— Gazeteci misiniz?

— Hayır, romancıyım.

Derin derin göğüs geçirdikten sonra:

— Vaktiniz varsa, dedi, evime gelin de size hayatımı anlatayım. Tam mânasiyle bir roman mevzuudur...

Kalktık gittik. Dört saat baş başa kaldığımız halde hayatına ait bir tek şey öğrenebildim: Dulmuş. Fakat kendisine ait edindiğim bilgiye diyecek yok. Giyinik haliyle kusursuz görünen vücudu, soyunukken şaheserdi.

İki aydır en az yirmi kere buluştuğumuz halde, ne o hayatını anlatabildi, ne de ben romanıma başlıyabildim.

★

O akşam dışarıda yemek yiyecektik. Sözleştiğimiz pastanede onu bekliyordum. İşim olmadığı için erken gelmiştim. Bir duvardaki saate bakıyordum, bir de kolumdaki saate.

Bir aralık, bitişik masada oturan ihtiyar adam kalkıp yanıma geldi:

— Müsaade eder misiniz?

— Ne demek efendim, buyurun.

Oturdu. Sigara paketini çıkardı:

— İçer misiniz?

— Teşekkür ederim.

Sigaramı yakarken içimden homurdanıyordum:

— Çatık belâya galiba!

O, derin bir nefes çekti:

— Yanılmıyorsam birini bekliyorsunuz değil mi?

— Nereden anladınız?

— Saate bakmanızdan...

Belki bir an evvel kalkar gider diye:

— Evet, dedim, bir kadın bekliyorum.

İhtiyar adam yüzünü gözünü buruşturdu:

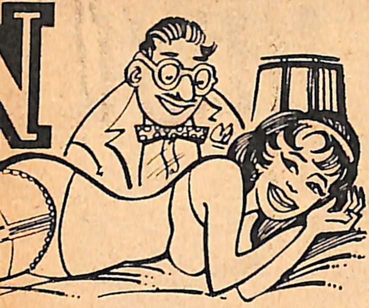
— İçimde bir sır var evlâdım... Bunu bir senedir kimseye anlatmadığım için çıldıracak gibi oluyorum. Ama artık dayanamıyacağım... Dinlemek isterseniz size anlatayım.

Cevap vermeğe vakit bulmadan anlatmaya başladı:

— Bu düşkün halime bakıp da beni hakikaten ihtiyar zannediyorsunuzdur. Henüz 48 ya

— Fazla açılmıştım, beni kurtarıp

ındayım. Fakat öyle bir darbe yedim ki... Bakın nasıl oldu: Ben kayıp eşya bürosunda memurum. Benden yirmi yaş küçük bir karım vardı. Ne kadar genç, ne kadar güzel olduğunu tasavvur edemezsiniz... Evet, ben kayıp eşya bürosunda memurdum. Gelen eşyayı deftere kaydeder, zaptını yapar, sahibini beklemek üzere dolaba yerleştirir, kapısını kilitlerdim. İşim bitince de, soluk soluğa eve, karıma koşardım. Onu ne kadar sevdiğimi, ona ne kadar bağlı olduğumu tasavvur edemezsiniz. Çocuğumuz yoktu. Olmasını da istemiyordum. O benim hem karımdı, hem de bir nevi evlâdım. Kollarımın arasına büzüldüğü zaman, gözlerimi yaşartacak kadar kuvvetli bir sevgi duyuyordum ona karşı.

Günün birinde büroya vapurda bulunmuş bir cüzdan getirdiler. Muamelesini yapıp dolaba kilitledim.

Ertesi gün yakışıklı bir delikanlı geldi:

— Efendim, dün cüzdanımı kaybetmiştim. Pek ümidim yok ama, belki buraya getirip bırakmışlardır.

— Nasıl bir cüzdandı?

— Kahverengi, ne pek yeni, ne pek eski...

Dolaptan çıkarıp gösterdim:

— Bu olmasın?

Delikanlının gözleri parladı:

— Ta kendisi.

— Lûtfen içindekileri söyleyin... Usûl böyle.

— Hay hay... Üç on liralık, bir beş liralık, bir de iki buçuk liralık.

Paraları çıkarıp saydım:

— Tamam, başka?

— Kartvizitlerim...

— Başka?.

— En dipteki gözde sevgilimin resmi vardı. Arkasında: «Bir taneme» diye yazılı.

Biraz heyecanlanır gibi olmuştum. Resmi çıkarırken ellerim titriyordu. Baktığım zaman, kalbim durdu zannettim. Cüzdanı bütün içindekilerle beraber delikanlıya nasıl verdiğimi, onun nasıl alıp gittiğini hatırlamıyorum. Resim karıma aitti... Hemen ertesi gün ayrıldık. Bir sene oldu. Ne aradım, ne de sordum. Bu bir sene içinde on yaş ihtiyarladım... Müsaadenizle ben gideyim. İçim biraz rahatladı... Allahaısmarladık. Kadınlara fazla güvenmeyin sakın.

★

Yarım saat kadar sonra, beklediğim genç kadın gelmişti. Elimi sıktı. Yanıma oturdu:

— Düşüncelisin bu akşam... Neyin var?

— Hiç... Bir roman mevzuu düşünüyorum da... Onun dalgınlığı...

— Roman mevzuu mu dedin? Dur ben sana kısaca hayatımı anlatayım da onu yaz. Bundan müsait zaman bulamayız bir daha.

— Anlat bakalım...

— Kocam benden yirmi yaş büyüktü. Kayıp eşya bürosunda çalışıyordu...

Salonun ortasında bomba patlamış gibi birden ayağa fırladım:

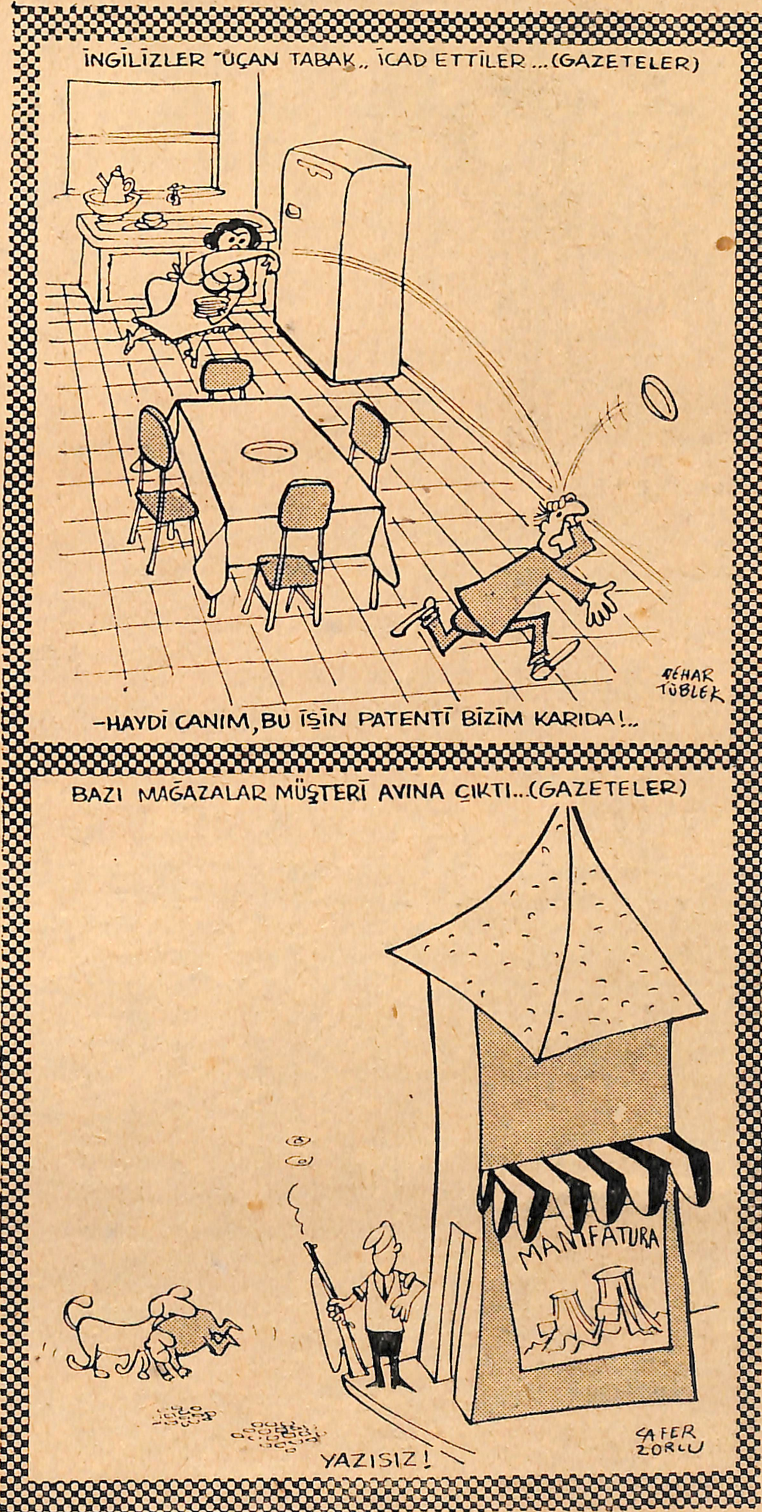
— Dur... Şimdi geliyorum.

★

Soluğu en yakın meyhanede almışım. İki gündür içiyorum. Genç kadını da görmeğe niyetim yok artık.

Hikâyeci

Tedavi

Akıl hastalıkları mütahassısı Dr. Becerano memnundu. Hastasına:

— Nasıl? dedi, tedaviden fayda gördünüz değil mi? Hafızanız yerine gelmeğe başladı..

Hasta tereddüt etti:

— Vallâhi bilmem ki, dedi... Bir şeyler hatırladığımı hatırlamağa başladım!

Sefertası!

Orta yaşlı bir kadın otobüsten inerken, sefertasını unuttu. Yanındaki müşteri:

— Hanım, hanım, dedi, sefertasını unuttun!

Kadın:

— Unutmadım, dedi, ben her zaman böyle yaparım. Kocam bulunmuş eşyalar servisinde memurdur, yemeğini gönderiyorum.

AŞK Oyunu

Ellerinde dürülü havlular, fileler, çantalarla Ada vapuruna dar yetiştiler. Buruna en yakın boş bir sırayı gözlerine kestirip karmakarışık oturdular. Sözde karmakarışık... Aslında, kaşla göz arası, her biri sevdiğinin yanına çöküvermişti. Sevil'le Adnan başka. Biri sıranın bir ucunda, öteki öte ucunda. Otobüste, ayaküstü yeni tanıştırıldılar. Çekingenlikleri ondan.

Fatoş hemen, «Sen de şöyle gelsene Sevil!» deyip Adnanla kendi arasında ona bir yer açmak istediyse de, kız oğlanın buz gibi soğuk haline bakıp burun kıvırdı:

— İyi burası, mersi... dedi.

Der demez oğlan somurttu da somurttu artık. Başını denizden yana çevirdi, suya değerli bir şeyi düşürmüşçesine, vapur Burgaz'a yanaşıncaya dek, bakışlarıyla denizin üstünü taradı durdu. O böyle yapınca Sevil durur mu? Ha varmış, ha yokmuş, Adnanla hiç mi hiç ilgilenmedi. «Canı cehenneme...» diyordu içinden.

İskeleye çıktıklarında «Kalpazan kaya mı, Hindos mu?» diye yazı-tura atıldı. Hindos diyenler kazandı. Asılı tarifede dönüş vapuruna baktılar. Her kafadan bir ses çıkıyordu ya, 17.20 vapuru üstünde söz birliği edildi. Geç kalırız yollu ayak direyen Ayşin'le Sevil'e «Kalmazsınız...» dendi, yatıştırıldı. «Üç vapur sonra dönecek sek buralara neden geldik? Suadiyeden, Fenerbahçeden giriverirdik, olur biterdi.»

Sevgilisini koluna takan açtı ondan sonra adımlarını. Adnan'la Sevil ister istemez yanyana düştüler. Delikanlı bir iki öksürüp:

— Bu gününüze çok yazık olacak... dedi pattadak. Ben çok çekingenimdir.

Kız, «Bana ne?» gibilerden omuzlarını silkti:

— Ben de öyleyimdir.

— Yani?

— Yani herkes kendi bildiğini okuyacak demektir.

Birbirlerine kafa tutuyor, bir birlerini iğneliyorlardı ki, akşamlara değin sürdü bu. Sevil'in «kara bahtı kem talihi»; gezide arkadaşlık edeceği oğlan salaklığına salaktı ama, ötekilerin hepsinden iyi yüzüyordu. Ne iştir, elbiseler giyildi mi o gene eski acemi çaylak olup çıktı. O güzel yüzüne, o ışıklı bakışına, o atlet vücuduna bir hımbıllıktır çöktü gene. Denizde balık kesilen yakışıklı delikanlıdan ufacık bir iz kalmadı. Kalmayınca da kızcağız: «Daha adam olmasına bin fırın ekmek ister bunun!» diye geçirdi aklından.

Oysa ötekiler; üç kız arkadaşı, kendi sevgilileriyle ne güzel eğleniyor, gülüşüp söyleşiyorlardı. Ih ıh ıh... onlara baktıkça içi gidiyordu Sevil'in. Üzüm salkımlarını çocuklar tutuyor, kızlar yiyordu sözgelişi. Yerken, birbirlerine fal tutuyorlardı üstelik. «Acemi çaylak» sa, kendi hakkını alıp bir kıyıya çekilmiş, tek başına tıkınıyordu. (Ziftin pekini yiyesice...) Bu kadarına dayanamadı Sevil:

— Bana da yok mu? deyip yanıbaşına sokuldu.

Kahrolası, «Buyrun!» dedikten sonra, salkımın yarısını koparıp uzatmaz mı? Sevil hışımla çekti aldı. Homurdana homurdana yanına oturdu. Suratına tükürürcesine, çekirdekleri püskürterek üzümünü yemeğe koyuldu. Kaşlarını çatmış, gözlerini değişmez bir noktaya saplamıştı. Ne Adnana baktığı vardı, ne sağına soluna. Adamakıllı dalmıştı ki, birden uyandı. Ayşin, Fatoş, hepsi çil yavrusu gibi dağılmışlar. Birer ikişer, çamlara doğru sıvışmışlar... Eyvah! Kala kala bu ikisi kalmışlar. Önlerinde; dallar arasında pırıltılı bir mavilik, deniz. Gökyüzünde, süt beyazı küçük bulutlar.

E, adam olacağı varsa belli edecekti artık. Etti de, adı tarihe geçmiş «münasebetsiz Meh met efendi» ye bile taş çıkarttığını şu soruyla ispatladı:

— Benden başka sevgiliniz var mı?

Bütün cinler tepesine bindi Sevil'in:

— Hem de kaç tane! diye bağırdı.

Öteki alık alık yüzüne bakarken, gözlerini yumup parmaklarıyla saymağa koyuldu:

— Bizim sokağın başında oturan genç mühendis, bir. Suadiyeli Kâzım, iki. Basketçi Melih, üç...

Kirpiklerini aralayıp baktı, Adnan'ın gözleri faltaşı gibi açılmış. Saymağa devam etti:

— Ağabeyimin bir arkadaşı, etti dört. Bir gazeteci var, adını söylemiyeceğim, şimdi cezaevinde, etti beş. Ankara'da bir bankada çalışıp sık sık İstanbul'a gelen Müfettiş, altı. Alt katımızda oturanların otlu, yedi...

Adnan, korkmuş gibi elleriyle bir şeyi iteleyip:

— Yeter yeter! dedi.

— Daha bitmedi ki.

— İstemem gerisini. İnsan Lüks Nermin olsa bu kalabalıkla gene de baş edemez doğrusu...

Bunu söylerken, bir tehlikeden kaçmak istercesine Sevil'in azıcık daha ötesine kaymıştı. Orada, eline geçirdiği bir çöp parçasıyla, utangaç ve yılgın, toprağa şekiller çizmeğe koyuldu.

Ölür müsün, öldürür müsün bunu? Kızcağızın aklına birbirine taban tabana aykırı dilekler, istekler gelip gidiyordu. Bir, kalkıp suratına «Bismillâh» çekerek tokadı aşkettikten sonra sıvışıp gitmek. Bir, Dünyadan habersiz bu acemi çaylağa sevişmenin, çamlar altında öpüşmenin tadını duyurmak. O gökle deniz ortasında, kokulu çamlar arasında ayartıcı şeytan dolaşmaz da kim dolaşır?

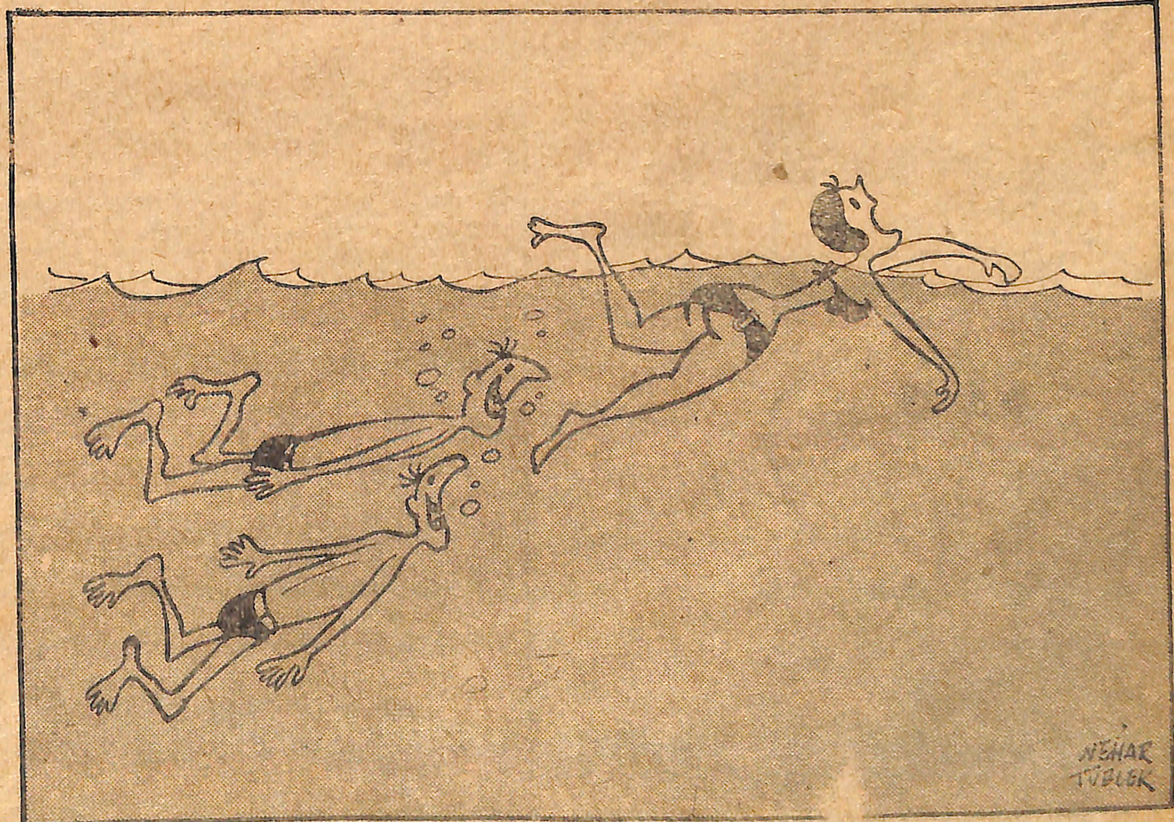
Sevil, «Şuna Hanyayı Konyayı öğreteyim...» diyerek davrandı:

— Bir dak'ka durun, gözlerinizi kapatın. Size bir şey yapacağım!

Oğlan pirelendi:

— Sakın bir kötülük olmasın?!

— Hayır, hayır... Kapatın gözlerinizi. Bir oyun bu, hoş bir oyundur!

— İmdaaat... Köpek balıkları!...

— Aman ne güzel, ne orijinal kolyenle bileziklerin var...
— Beğendin mi? Nişan yüzüklerimden yaptım ...

Adnan söz dinledi. Yüzünde ılık bir soluk dolaşır gibi oldu ve genç kızın gene de azıcık çekingen ağzını, bir ân, kendi dudaklarının üstünde gezinir buldu. İşte o vakit, şaşılacak olaylar birbirini kovaladı. Durum değişiverdi. Adnan, o masal kahramanı sümsük Keloğlan misali silkindi. Düşlerin becerikli «Şehzadesi» oluverdi. Yarı alaycı, yarı kendine güvenen bir erkek sesi:

— Bahsi ben kazandım! diyordu.

Genç kız, anlıyamadan, zevkten yumulu gözlerini araladı:

— Hangi bahsi canım?

Acemi çaylak işi açıkladı:

— Şey... dedi, arkadaşlarla bahse girmiştik te, onu. Bana dedilerdi ki, Sevil bugüne dek kimseyle konuşmamıştır, parmağının ucunu bile tutamazsın. Ben de demiştim ki, ona öyle bir oyun oynarım, bir Ali Cengiz oyunu, parmağının ucunu tutturmakla kalmaz, daha da ileri gider.

— Ya... demek böyle? Diye çırpındı Sevil. Sen demek sabahtan beri kasten soğuk, anlayışsız, vurdum duymazdın?

Bu kez de onun gözleri açılmıştı faltaşı gibi. Kurnaz delikanlıya bir çeşit korkuyla bakıyordu. Delikanlı, onu kendi davranışıyla avladığı gibi, kendi sözüyle kıskıvrak bağlamakta da gecikmedi:

— Bir oyun bu, hoş bir oyundur dedin sevgilim. Oyun da sportmence kazanılıp kaybedilmez mi?

Öbür çiftler dönüp geldiklerinde bizimkilerin yerlerinde yeller esiyordu. Çağımızın genç lerinde «acemi çaylak» lık diye bir şey kaldı mı ki, esmesin? Kuşlar kuş olalı hiç bu kerte tez havalanmamışlardır.

Kara gün

Şair Mehmet Âkif'in eski Osmanlı ricalinden zengin, ama hasis bir komşusu vardı. İhtiyardı, yetmişini çok aşmıştı ve hastaydı. Ailesi bir doktor çağırmak için o kadar yalvardıkları halde paşayı razı edememiştiler. Nihayet Mehmet Âkife gelip yalvardılar:

— Beyefendi, sizi paşa hazretleri hem sever, hem sayar. Sözünüzden çıkmaz. Lûtfen kendisine bir doktor çağırmasını tavsiye buyurunuz...

Âkif, teklifi kabul eder ve biraz sonra hasta komşusunu ziyarete gider. Bir kaç mecalsiz sözden sonra:

— Paşa, der, bir doktora muayene oldunuz mu?

— Hayır Âkif bey, olmadım..

— Neden?

— Canım Âkif bey, doktor bedava mı gelir?... Vizite parası, ilâç parası, dünya tutar...

— E, tutsun... Cenab-ı Hakka şükür zengin adamsın!

Paşa biraz öfkelenir:

— Yoook, der, ak akça kara gün içindir!

Ama Mehmet Âkif büsbütün öfkelenir:

— Aman paşa, der, o kara gün geldi işte!

Hâne!

Şair Enver Bey vardı Güzel şarkılarını hâlâ radyoda dinleriz. Neyzen Tevfik ile dosttular.

Bir gün iki ahbap Çapa yolunda karşılaşır:

— Nasılsın Tevfikçiğim?

— Çok şükür Enverciğim, sen nasılsın?

— Eh, ben de öyle... Çoktandır göründüğün yok?

Neyzen Tevfik hazin hazin gülümser:

— Tımarhanedeydim, bugün çıktım... Oradan geliyorum!

Bu sefer hazin hazin gülümsemek sırası Enver Beye gelir:

— Ben de hastahanedeydim, şimdi çıktım... Oradan geliyorum!

Neyzen, eski dostuyla arasındaki bu kader birliğine şaşarak:

— Ah, Enverciğim, der, sen hastahaneden, ben tımarhaneden!... Halbuki, düşün bir kere, meyhaneden başlıyarak gidecek ne hâneler var, neler hâneler var!...

Reçete

Doktor Talha Bey merhum hocaydı. Ama doktorluğu pek yoktu.

Bir gün, yakın dostu Adalı Avni hastalanmış, haber yollayıp çağırtmıştı.

Geldi, oturdu, kahvesini içti sigarasını içti, güldü, konuştu ve:

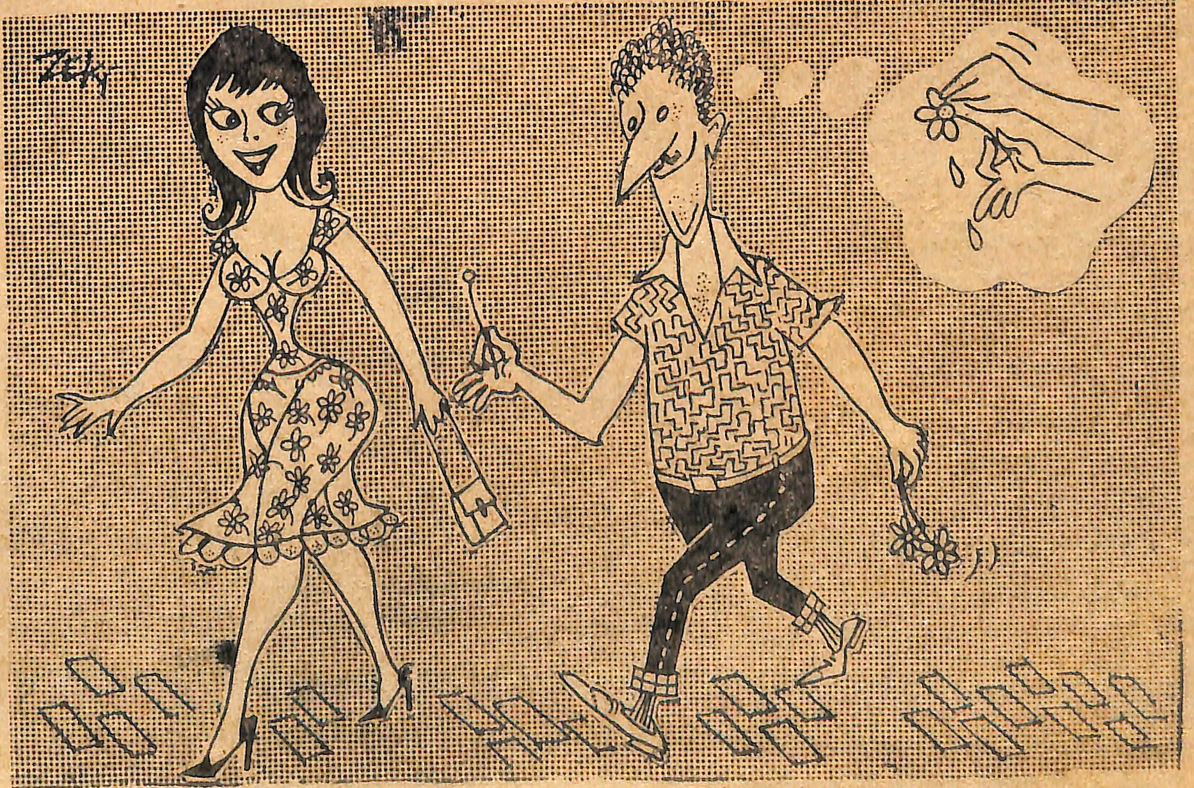
— Eh, artık bana müsaade deyip ayağa kalktı.

Hasta sordu:

— Talhacığım, muayene edip bir ilâç yazmıyacak mısın?

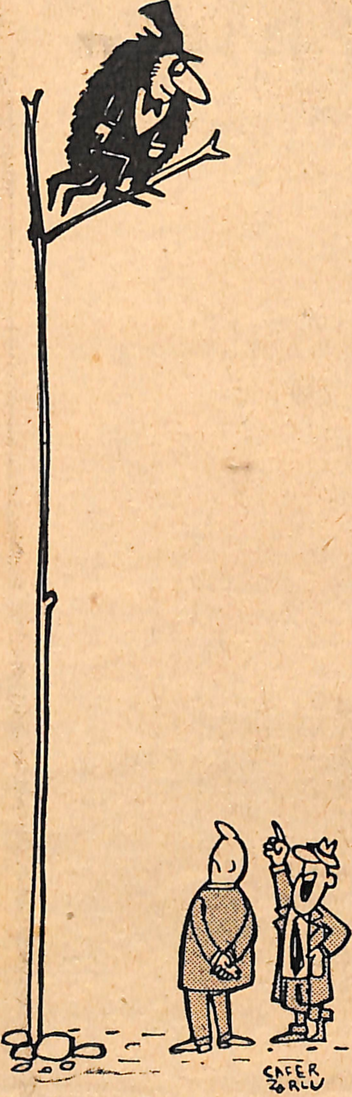
Doktor durdu, düşündü ve gülümseyerek:

— Hayır Avniciğim, dedi, sana ilâç yazmaya kıyamam!

— İmkânsız, peşinizi bırakamam, beni seviyorsunuz!..

Bazı memleketler bizden kuş satın almak istiyor. (Gazeteler)

— Bu kargalardan size istediğiniz kadar verebiliriz.

Kocaman Lâflar

Eğer zenginler, fakirlerin tahayyül ettikleri kadar zengin olsalardı...

Emerson

İntikam, soğuduktan sonra yenmesi lâzım gelen bir yemektir.

İngiliz Atasözü

Hayat, bir hikâyeye benzer; ne kadar uzun olduğu değil, ne kadar güzel olduğu mühimdir.

Beneca

Doğmak sefalet, yaşamak ıstırap çekmek, ölmek ise felâkettir.

St. B. of Clairvaux

Arkadaşlık, verdiğini unutup, aldığını hatırlamaya dayanır.

Dumas

Milletlerin kaderi, ekseriya Başvekillerin hazım sistemlerine bağlıdır.

Voltaire

Gerçi fakir adam her zaman et yiyemez, fakat zengin de her yediği eti hazmedemez.

Henry Giles

Hiç kimse, bir diğerinin fikrini kabul etmez; ancak başkası tarafından ifade edilen kendi fikrini benimser.

Sydnev Tremayne

Ceza, haksızlığın hakkıdır.

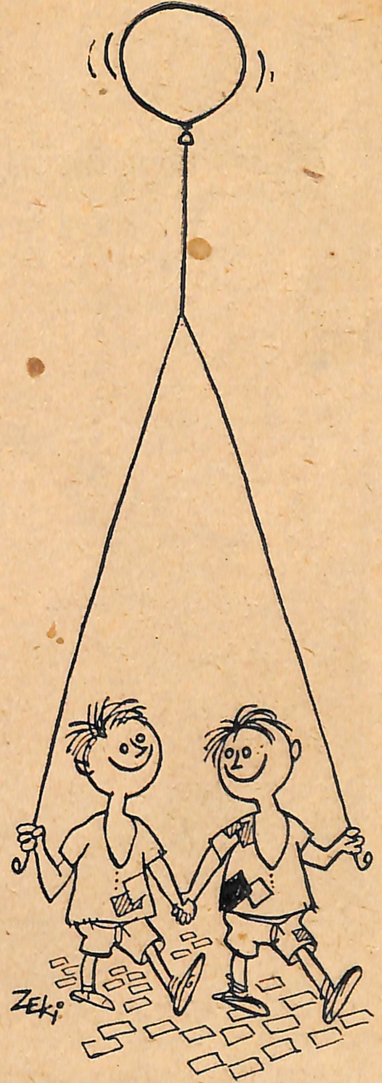
St Augustine

Bir hatip veya bir muharrir, sözlerini fikirlerinden daha küçük yapmadıkça muvaffak olamaz.

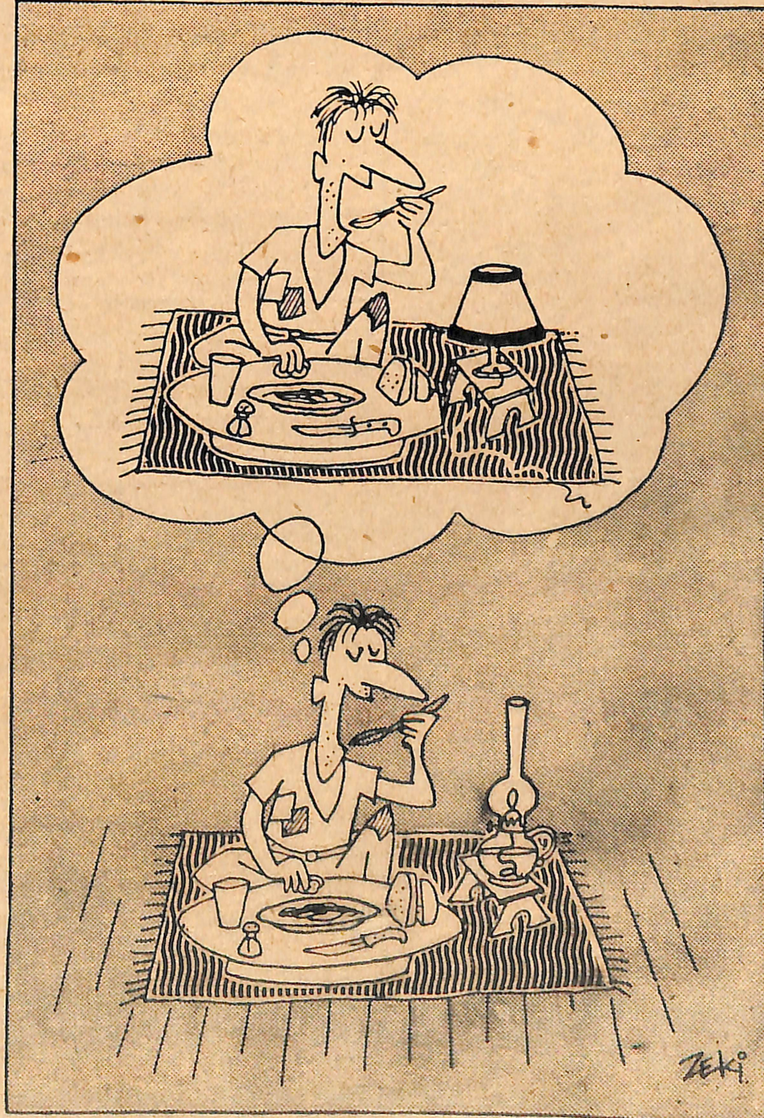
R. W. Emerson

İhtiyarlığın en iyi tarafı, gençken bir türlü yapamadığınız şeyleri artık arzu etmemenizdir.

Earl Wilson

YAZISIZ

YAZISIZ

Teklif!

Bülent mahçup bir çocuktur. Bekârdır. Sevdiği kızı yıllardır adım adım takip ettiği halde, söze nasıl başlıyacağını, evlenmeyi nasıl teklif edeceğini, bir türlü bulamıyordu. Fakat bir akşam hiç ümit etmediği bir anda, sevdiği kızla burun buruna gelince yüzünü kızartıp:

— Bayan, dedi, evlâtlarımın annesi olur musunuz?

Kız şaşırarak cevap verdi:

— Bilmem... Kaç çocuğunuz var?

Büyük iş

Fahri Karakaya, pokerin faydalarından bahsediyordu:

— Bunu ruhiyattan anlayan iyi oynar, dedi, dikkat ediniz, iyi poker oynıyanı, her işte kullanabilirsiniz, mutlaka başaracaktır. İyi mebus olur, iyi memur olur. iyi banka müdürü olur.

Onu dinleyen sosyete hanımlarından biri sordu:

— İyi poker oynadıktan sonra ne diye başka iş yapsın Fahri bey?

Lokantada

Bayan Roza, kızı Esteri de almış bir lokantaya gitmişti. Birer kâse çorba istediler, garson getirdi. Tam yiyecekleri sırada Ester annesinin kolundan çekti:

— Anne bu çorbada sinek var!

Bayan Roza etrafa bakındı, sonra Ester'in kulağına eğilip:

— Sesini çıkarma dedi. Çorbayı iç, tam biterken garsonu çağırıp sineği gösterir, bedavadan bir kâse çorba daha içersin!

Saat

Genç kadın yatakta doğrulmuş usulca içeri süzülmeğe çalışan kocasını azarlıyordu:

— Boşuna gayret etme; şimdi saatin 2 yi vurduğunu duymadım mı sanıyorsun?

Kocası tatlı tatlı cevap verdi:

— Tabiî duymuşsundur karıcığım; saat 10'u vuracaktı fazla gürültü yapıp seni uyandırmasın diye ben durdurdum!

Tavsiye!

Dilencinin biri, aşırı derecede sarhoş olan bir adamın yolunu kesip:

— İki günden beri ağzıma lokma koymadım. Allah rızası için bir sadaka!... diye yalvardı.

Sarhoş, adama acıyarak bakıp, samimî bir sesle:

— Haydi canım, dedi, mâkul ol, kendini bir parça yemeğe zorla!...

MİLLETLER GÜLÜYOR

Yamyam

Öğretmen, ilk okuldaki çocuğa sordu:

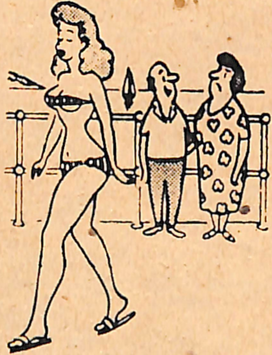
— Yamyam kime derler, biliyor musun?

— Hayır efendim.

— Pekiii... Şimdi senin baban, tutsa anneni yese, ne derler ona?

Oğlancık âdeta sevinerek cevap verdi:

— Ne akıllı adam derler!

Erkek — Şuna bak, giyiminde ne kadar tasarruf yapmış. Hayran oldum vallahi!

Baş artist!

İki figüran kız konuşuyorlardı:

— Bizim baş artist hanımın bu akşam nesi var Allahaşkına?

— Perde kapandığı zaman sahneye tam 9 tane buket getirildi de!...

— İyi ya işte; kâfi değil mi bu kadar sükse?

— Hayır! Zira o, tam on buket ısmarlamıştı!...

İşinin ehli!

Ayakkabı mağazası sahibi yeni aldığı tezgâhtara soruyordu:

— Meselâ; diyordu, bir hanıma ayakkabı tecrübe ederken dönüp size: «Galiba benim bir ayağım diğerinden büyük değil mi?» dese ne cevap verirsiniz?

Tezgâhtar sırıttı:

— Bilâkis madam derim. Bir ayağınız diğerinden biraz daha küçük...

Patron bu cevap üzerine tezgâhtarına hatırı sayılır bir zam yaptı!..

Balık avı

Balığa çıkacaklardı. Her şeyi bir gün önceden hazırladılar. İçkiler alındı, yemekler yapıldı ve sabah erkenden tekneye atladılar ve kıyıdan hafifçe açıldılar. Balık heveslilerinin birincisi sordu:

— Viskiyi ve sigaraları aldık değil mi?

— Evet.

— Su ve ekmek unuttuk mu?

— Hayır?

— Yemekler?

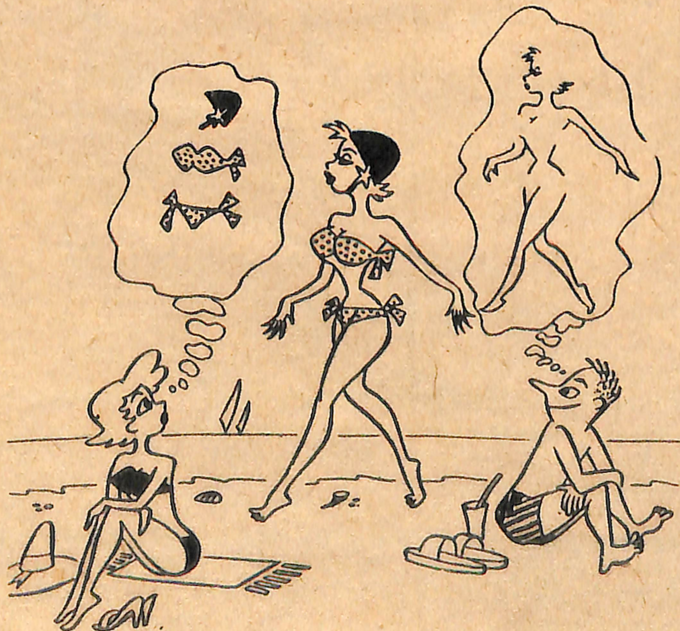
— Onlar da tamam.

— Ya oltalar?

— Hay Allah! Onları sahilde unuttum, gördün mü olanı şimdi...

Birinci balıkçı yavaş yavaş gözden uzaklaşan sahile baktı ve:

— Eh dedi. Ne yapalım oldu bir kere; biz gene de balık tutmak için elimizden geleni yaparız!

YAZISIZ

— Yatmıyacak mısın?...
— Hayır, yatacak halim yok!...

Kadınlar!

Bir zamanlar Şark memleketlerinde yaşıyan çok büyük bir sultan vardı. Bu adamın çok büyük bir memleketi, sayısız bendeleri ve zengin hazineleri bütün civara ün salmıştı. Sultanın bir de çok sadık bir adamı vardı ki bunun ödevi her Allahın günü Sultana yeni bir kadın bulup getirmekti.

Gel zaman git zaman Sultan çok yaşlandı ve 93 yaşında olduğu halde öldü. Ondan az sonra ölen adamı ise ancak 40 yaşında idi.

Kıssadan hisse: Bu bize gösterir ki bizi öldüren kadınlar değil, onların peşinde koşmaktır!

Şans!

Bu vak'a, ünlü cerrah Vörgensen'in başından geçmiş ve Danimarka gazeteleri tarafından yayınlanmıştır.

Bir müddet evvel Vörgensen kendi kullandığı otomobille, başka bir otomobile çarpar ve şoförün ağır surette yaralanmasına sebebiyet verir. Yaralıyı derhal otomobiline alarak kliniğe götürüp, ameliyat eder. Bir kaç gün sonra hasta iyileşip kendine gelince, profesör Jörgensen:

— Şansınız varmış, der, her kaza geçirenin karşısına cerrah çıkmaz.

Hasta gülerek cevap verir:

— Çarpışmada size bir şey olsaydı, siz de şanslı sayılırdınız. Zira, ben de cenaze servisi sahibiyim!

Güzellik Müsabakasında:

SABOTAJ

(Kadehler kalkar. Müzehher boş kadehini kaldırıp masaya koyar.)

Ezhar — (Sarılıp Beceren'i öper) Tebrik ederim... Teşekkür ederim... Sen fazıl, sen şair, sen dâhi!... (Tekrar garsona seslenir) Aliii... Dolduuur!...

(Ali, sürahiden rakı koyar. Fatma koşarak bir tabak getirir. Herkese ayrı ayrı tutar.)

Leylâ — Nedir o Fatma!...

Fatma — Barbunya hanımcığım... Izgara yaptı Tosun...

(Yalının köşesinden, başında melon şapka, arkasında kolalı gömlek, siyah kravat takmış, elinde bir kitapla Şemsi efendi görünür.)

YEDİNCİ MECLİS

Evvelkiler — Şemsi

(Sofradakiler hep birden ayağa kalkarak Şemsi Efendi'yi karşılarlar.)

Abdurrahman — Aman üstad-ı muhterem, gözlerimiz yolda kaldı...

Leylâ — Âdeta merak ettik...

Beceren — Hele siz yoksunuz diye, Ezhar Paşa hazretlerinin içtikleri boğazından geçmedi!...

(Ali hemen masaya bir sandalye yetiştirir. Fatma bardak, kadeh, tabak getirir. Şemsi Efendi oturur.)

Şemsi — (Yorgun adam tavırları yaparak) Efendim, kör olası otobos... Tam yolun ortasında zınk deyip durmaz mı?... Lâstik patlamış... (Ali, kadehdine rakı koyarken) Dur, dur oğlum, dur... Ne o?... (Kadehi alıp koklar) Rakı mı?... Aman evlâdım, tövbeler olsun, ben onu kaç senedir ağzıma koyduğum yok...

Beceren — Etme hocam, etme... Artık bu gece... Tek de değil, çift şerefe içeceğiz!

Şemsi — Öyle miii?... Yâni:

Bir tane sun Allah için,
Bir tane de ol mâlı için!

Ezhar — Şok güzeeel... Yâni, şok, şok güzel!...

Abdurrahman — Bak üstadım, hanımla ben bile bu gece pehrizi bozduk... (Kadehini gösterir).

Şemsi — El emri fevkal edep... Gökten ne yağmış da yer kabul etmemiş... Biz de içeriz!

Ezhar — (Kadehini kaldırır) Haydi, yallaaah... Yol ver!

Şemsi — Yoook... Dur bakayım, biraz temel atmadan içemem... Neler var sofrada?.. Balık, börek, ciğer tavası, dolma...

Ezhar — (Havyar tabağını Şemsi'nin önüne koyar) Sen bundan ye hoca efendi.. Taze havyar.. Şok faydalıdır!

Şemsi — Hiç zahmet etme... Hepsinden yiyeceğim... Meşrubata karşı naz, me'kûlâta karşı niyaz ederim!

Ezhar — Vatandaaaş!... Türkje konuş!

(Sofradakiler gülüşür. Beceren kitabı alır.)

Beceren — Bu da ne üstad?... Gülşen-i eş'âr!...

Şemsi — Aman af buyurunuz, az daha unutuyordum: Kızımıza nâçiz bir hediye... Hattât-ı şehir İsmail Elifi'nin el yazması nefis bir eser... Bir Müntahabat!... (Müzehher'e verir).

Müzehher — Teşekkürler ederim üstadım. Beni pek sevindirdiniz. Kütüphanem büyük bir kıymet kazanıyor... (Sahifeleri çevirir, hayranlıkla bakar) Fevkalâde... Fevkalâde...

(Şemsi Efendi bir yandan yer, bir yandan konuşur.)

Şemsi — Bilhassa size lâyık bir eser aramak için Sahaflar çarşısına kadar çıktım... Velâkin değdi!... Ooooh, midye pilâkisi ilik olmuş, ilik!...

Leylâ — Bir tane de dolmasından... (Tabağı uzatır).

Şemsi — Yedim efendim, teşekkürler ederim, iki tane yedim!

Beceren — Yok hazret yok, iki değil, maşallah üç tane yedin ama, dörtleyiver gitsin... Malûm ya, Allahın emri dörde kadar!

Şemsi — Şu Beceren'in de hesabına hiç bir diyecek yok... Lokmalarımızın plânçosu bile hafızasında!

Ezhar — (Kadeh elde) Eh, temeller atıldiiii...

Beceren — (Kadeh elde) Ne temeli hacı paşa?... Çatıya kadar çıktık!... Haydi şerefe!

Şemsi — (Kadehini alarak ayağa kalkar) Efendim, cümlenizin sıhhat, âfiyet ve saadetinize!..

Ezhar — (Gittikçe yayıklaşan bir sesle) Aliii... Dolduuur!...

Beceren — Kaç kadeh oldu Ali?

Ali — Üçte biri tamam efendim... Daha on dört kadeh var!

Beceren — Dayanamıyacak galiba... Yarımşar git...

Ali — Merak buyurmayın... Bendeniz idare ederim işi... (Müzehher'e dönerek) Bir bira emreder misiniz bayan?...

Müzehher — Mersi... İçeyim...

(Ali, Müzehher'in kadehine bira koyarken Ezhar seslenir.)

Ezhar — Şişt... Bana bak... Hey... Sana söylüyorum!

Ali — Efendim?...

Ezhar — (Ayağa kalkar, sallanmaktadır) Bana da ondan ver.. Ondan... Ondan içeceğim...

Beceren — Aman Paşam... Karıştırmasanız...

Ezhar — (Masaya sert bir yumruk vurur) Heeet!... Getir diyorum... Sallanma, getir!

Ali — Emredersiniz... (Bardağına bira doldurur).

Ezhar — (Yarıya kadar içip bardağı yere çarpar).

Kadeh kırmak!

Elin sarmak!

Hovardaya, hovardaya pek şandır!... Rakı doldur bana!... Rakı!..

(Sofradakiler susmuştur. Ezhar, yayık bir İstanbul türkçesiyle konuşmaktadır.)

Abdurrahman — (Beceren'e işaretle) Üst üste fazla içtiler.. Ne yapsak?

Müzehher — (Ayağa kalkar) Bana biraz müsaade...

Ezhar — Yooo... Arap Şefik yutmaz!... Otur!

Beceren — (Müzehher'i eteğinden çeker) Rica ederim, mesele çıkmasın!...

Ezhar — (Ali'ye) Ulan sana söylüyorum... Rakı.. Rakı doldur bana be!...

Ali — Şimdi Paşam...

(Ali koşar, rakı şişesini alır. Kadehe koyarken Ezhar'ın koluna döker...)

Ezhar — (Tekrar masaya vurur) Koluma... Eşşoğlu... Koluma döktün!

Ali — Affedersiniz Paşam... Bir saniye inayet buyurun, şimdi temizlerim!...

(Ali, elinde bir peçete, telâşla Ezhar'ın kolunu kurularken şimşek gibi sert bir el çabukluğuyla bileklerine kelepçeyi takar. Ve ensesinden tutup sofradan çeker. Herkes, dehşet içinde ayağa kalkmıştır. Ali bir polis düdüğü öttürür. Yalının arkasından iki kişi çıkar.)

SEKİZİNCİ MECLİS

Evvelkiler — İki sivil memur

(İki sivil memur Ezhar'ı kollarından tutup biraz geri çekerler.)

Beceren — (Ali'ye) Bu ne rezalet?... Çıldırdın mı sen?...

Abdurrahman — Aman Yarabbi!... Ne oluyoruz?... Bu ne hal?..

(Devamı var)

SÜMERBANK

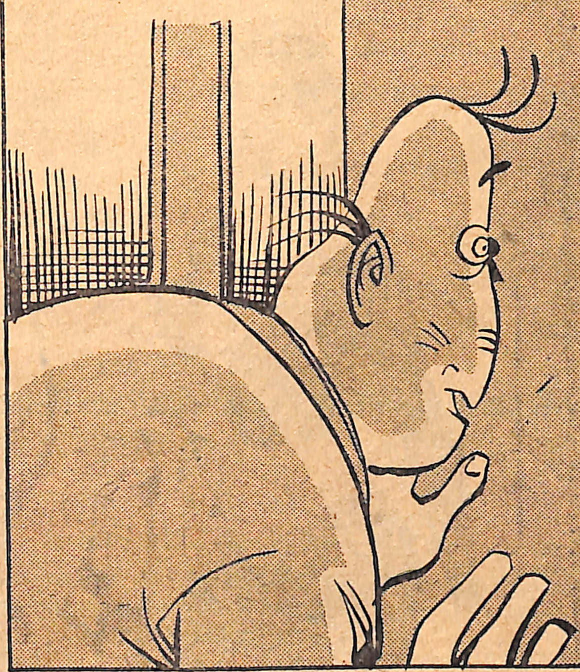
Sümerbank'da
Açılacağınız bir tasarruf
hesabı size devamlı
menfaatler sağlar

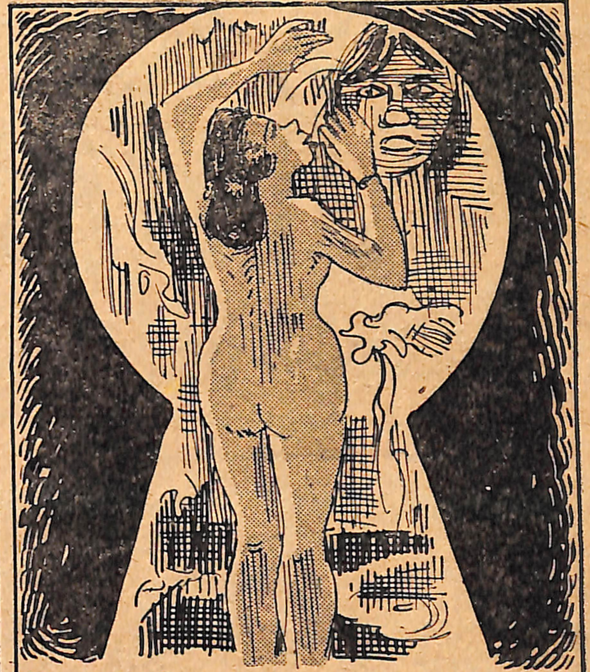
İNAP HULUSİ İSTANBUL

Sahibi: YUSUF ZİYA ORTAÇ
Yazı işlerini fiilen idare eden: KADRİ YURDATAP
Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI
Kapak baskısı: ŞAKA MATBAASI
Adres: Klotfarer Cad. No. 8 - 10 Belediye - İstanbul

NAMUSLU KOCA

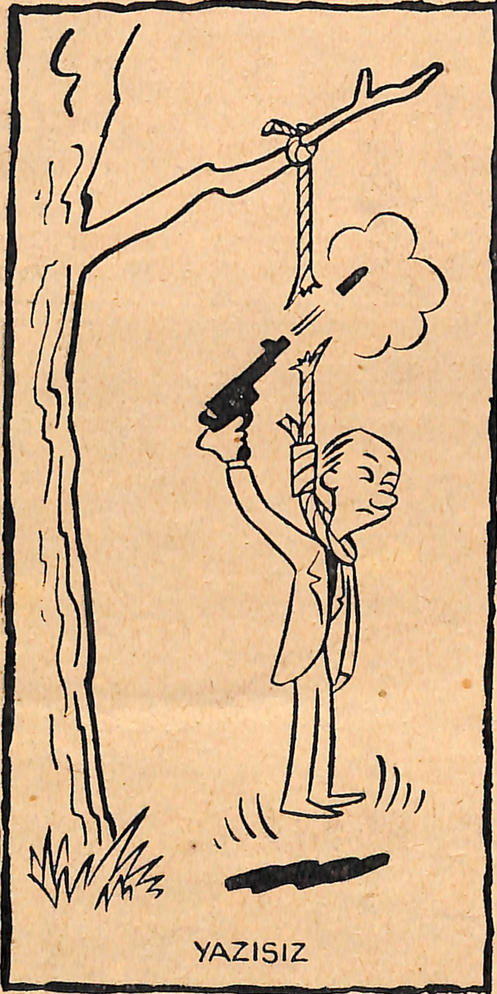

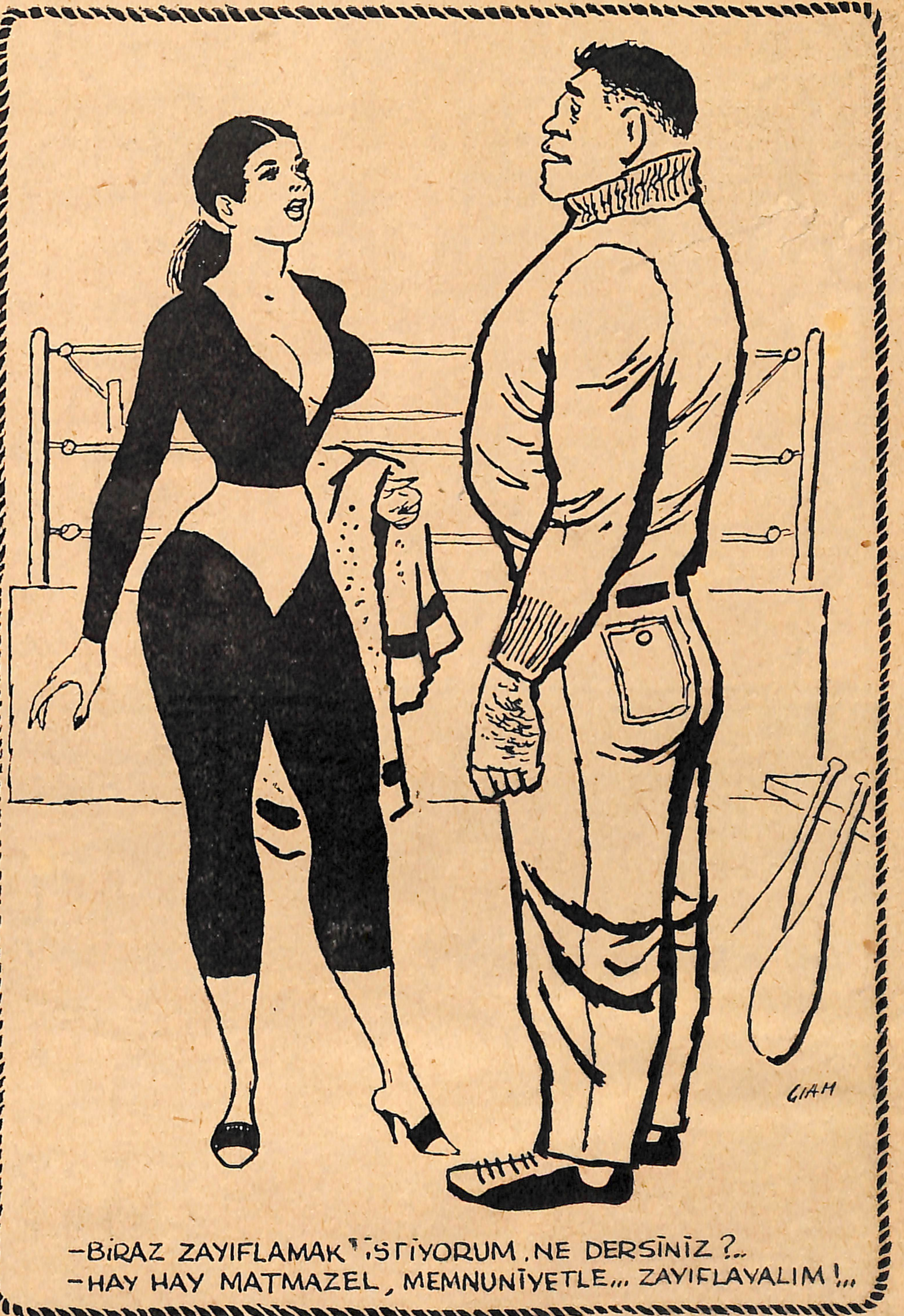
DEVAMI VAR

DÜNYA

KARİKATÜRLERİ

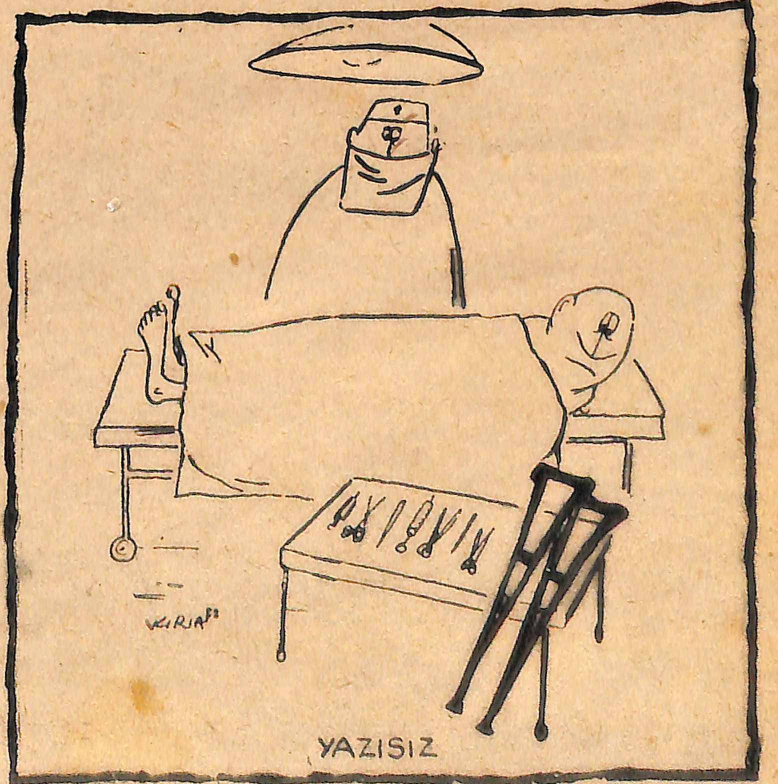

YAZISIZ

YAZISIZ

YAZISIZ

YAPI ve KREDİ BANKASI

SİZE DE BİR YUVA!

1959 'da

40 APARTMAN DAİRESİ

ve

1,5 MİLYON LİRA

çeşitli para ikramiyeleri

tamamı

3.000.000 LİRA

YAPI ve KREDİ BANKASI

AKBABA

— Şu adayların fotoğraflarını da koysalar ne iyi olur... Rahat rahat seçeriz!...